

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA MUZIKOLOGIE

Petra Starečková

Bakalářská práce

**Obraz kultury v tiskovinách Moravskoslezského kraje
v letech 2000–2002**

Culture image in newspapers of Moravian-Silesian region during
2000–2002

Vedoucí práce: PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

Olomouc 2013

Prohlašuji, že jsem předloženou bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne

.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Evě Vičarové, Ph.D. za
užitečné rady, připomínky a odborné vedení mé práce.

OBSAH

1	Úvod.....	6
2	Stav pramenů a literatury	8
3	Deník Právo	9
3.1	Historie novin	9
3.2	Vydavatelství Borgis, a.s.	10
3.3	Struktura novin	10
4	Mladá fronta Dnes	12
4.1	Historie novin	12
4.2	Vydavatelství MAFRA, a.s.	13
4.3	Struktura novin	13
5	Moravskoslezský den (Moravskoslezský deník)	16
5.1	Historie novin	16
5.2	Vydavatelství Vltava-Labe-Press, a.s.	17
5.3	Struktura novin	17
6	Charakter novin na přelomu tisíciletí.....	21
7	Metoda a postup práce	23
7.1	Druhy umění	23
7.2	Novinářské žánry	26
8	Analýzy zvolených tiskovin v letech 2000–2002	31
8.1	Deník Právo v letech 2000–2002.....	31
8.1.1	Autoři článků	32
8.1.2	Druhy umění	33
8.1.3	Oblasti / Lokality / Města / Regiony.....	35
8.1.4	Novinářské žánry	36
8.2	Mladá fronta Dnes v letech 2000–2002.....	38
8.2.1	Autoři článků	38
8.2.2	Druhy umění	40
8.2.3	Oblasti / Lokality / Města / Regiony.....	42
8.2.4	Novinářské žánry	43
8.3	Moravskoslezský den (Moravskoslezský deník) v letech 2000–2002.....	44
8.3.1	Autoři článků	45

8.3.2	Druhy umění	47
8.3.3	Oblasti / Lokality / Města / Regiony	49
8.3.4	Novinářské žánry	50
9	Vzájemné srovnání a celkové vyhodnocení analýz	53
9.1	Autoři článků	54
9.2	Druhy umění	55
9.3	Oblasti / Lokality / Města / Regiony	56
9.4	Novinářské žánry	57
9.5	Srovnání novin na základě jedné kulturní události	58
10	Závěr	61
	Resumé.....	63
	Summary.....	64
	Zusammenfassung	65
	Seznam literatury a pramenů	66
	Literatura.....	66
	Prameny	67
	Internetové zdroje	68
	Seznam grafů	70
	Seznam příloh	71
	Anotace	72

1 Úvod

Rozsah pojmu kultura je nesmírně široký. Kultura je výsledek působení celé společnosti. Jedná se o vše, co není vytvořeno přírodou. V této práci se pojednává zejména o kultuře regionální, jež je nezbytnou součástí společenského života. Její obraz je tvořen jednotlivými kulturními články, nalezenými v denících Právo, Mladá fronta Dnes a Moravskoslezský den (později Moravskoslezský deník). U deníků Právo a Mladá fronta Dnes se jednalo o kulturu v jejich regionálních přílohách, zatímco Moravskoslezský den (deník) měl regionální celé vydání. Dalo se tedy předpokládat, že v tomto listu bude i kultuře ponechán největší prostor.

Téma kultury v tiskovinách jsem si zvolila z důvodu jeho širokého spektra zaměření, a jelikož není specializováno na určitý druh umění, nýbrž na kulturu a celou uměleckou sféru. Volba oblasti Moravskoslezského kraje se mi zdála být přirozená, jelikož v tomto kraji žiji a je mi tedy bližší, než například oblast a tedy i kultura celorepubliková či jiného kraje.

Události z oblasti kultury k tištěným médiím neodmyslitelně patří a vyskytují se téměř v každém vydání zpravodajských novin. Kultura v tisku, až na výjimečné události, které se dostávají třeba i na titulní stranu, nebývá řazena na předních stranách jako zpravodajská témata politická a hospodářská, či sport obývající důležité zadní strany novin. Kulturní témata nabízejí novinářům téměř bezedný inspirační zdroj, neboť vést vlastní kulturní život se snaží snad i každá malá obec. Novináři pak mohou hledat náměty pro články i v nově vzniklých či obnovených tradicích venkova a menších měst. Základním obsahem kulturních rubrik jsou však především informace, zejména pozvánky, které vycházejí z hlavních kulturních zařízení na úrovni republiky či daného kraje a regionu.

Jelikož předem nebylo možno jakkoliv určit, kolik článků se v těchto novinách vyskytovalo a kolik bude tedy nutno zpracovat, původní název bakalářské práce zněl *Obraz kultury v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2010*. Se započítím a samotným průběhem analýzy se ukázalo být však jasné, že nebude možno obsáhnout celé toto zmíněné období. Nastala tedy situace, kdy bylo třeba rozhodnout, jak toto téma upravit a blíže specifikovat. Došlo tak ke zkrácení zvoleného období, výběr deníků zůstal neměnný.

Cílem práce je kompletně zachytit a dále vyhodnotit kulturní sekce zvolených deníků a zjistit, jak velký prostor je kultuře v denním tisku věnován. Práce se pokusí představit vývojové trendy a jednotlivé změny, jimiž kulturní rubriky prošly.

Předložená práce je v zásadě členěna do dvou částí, teoretické a praktické. Úvodní teoretická část mapuje historii jednotlivých novin a jejich vydavatelství. Zároveň popisuje skladbu listů ve sledovaném období, ale i v současnosti. Dále je zde představen obecný charakter novin zvoleného období, tedy na přelomu tisíciletí. Samotné praktické části pak předchází popis metody a postupu práce s charakteristikou druhů umění, hlavních žurnalistických žánrů a ostatních kategorií, jež jsou důležité při sepsání tabulky. Následuje tedy část praktická. Jejím klíčovým bodem jsou již vypracované tabulky s přehledy zjištěných údajů. Pomocí těchto tabulek jsou prováděny analýzy tříletých období jednotlivých novin, tedy titulů Právo, Mladá fronta Dnes a Moravskoslezského dne (deníku). Analýzy pojednávají o všech kategoriích tabulky a kvantitativně je vyhodnocují. Zejména se jedná o autory článků, druhy umění, oblasti, jichž se články týkají a také novinářské žánry. V závěru je provedeno vzájemné porovnání těchto tří vzniklých analýz, stanovují se nová fakta a celkové vyhodnocení kulturních rubrik.

Zdrojem informací této bakalářské práce se staly zejména deníky Právo, Mladá fronta Dnes a Moravskoslezský den (deník), jež vyšly ve stanovených letech, tedy 2000, 2001 a 2002. Všechny tyto deníky byly zapůjčeny a zpracovány v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě. Další zdroje tvořily knižní publikace a v neposlední řadě také internet.

2 Stav pramenů a literatury

Zvoleným tématem se doposud nezabývala žádná práce a použitý způsob analýzy podle dostupných zdrojů zatím neproběhl. Metoda práce i způsob zpracování tématu je původní a bylo pracováno vesměs jen s prameny, kterými se staly zvolené noviny. Co se týče literatury a internetových zdrojů, s těmi bylo pracováno jen v případě úvodních kapitol charakterizujících jednotlivé noviny a novinářské žánry.

Zdrojem informací u charakteristik novin se staly zejména publikace J. Končelíka, P. Večeři a P. Orsága *Dějiny českých médií 20. století* a publikace J. Bendy *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*. Ostatní informace byly nalezeny na oficiálních internetových stránkách novin a jejich vydavatelství.

Podklady pro charakteristiky novinářských žánrů pak tvořily knihy M. Dočkala *Novinářské žánry. Část 1, Novinářské žánry. Část 2*, J. Hrabáka *Poetika*, B. Osvaldové a J. Halady *Praktická encyklopedie žurnalistiky* a *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, a v neposlední řadě také publikace J. Vičara *Hudební kritika a popularizace hudby*.

3 Deník Právo

3.1 Historie novin

Právo je český deník, jehož historie sahá až do roku 1920. Tehdy noviny nesly název Rudé právo. Jejich historicky první číslo, jako deníku levice Československé strany sociálně demokratické, vyšlo v úterý 21. září 1920.¹ „Po sloučení ČSSD a KSČ, v červnu 1948, zanikl sociálnědemokratický tisk a spolu s ním 30. června 1948 naposledy vyšel i již půl století existující deník Právo lidu, jehož čtenáře poté převzalo právě Rudé právo.“²

Po druhé světové válce tedy Rudé právo plnilo roli ústředního deníku Komunistické strany Československa, jenž byl vydáván do roku 1990. Posledním komunistickým šéfredaktorem Rudého práva byl Zdeněk Hoření, jeho zástupcem pak současný šéfredaktor a většinový majitel Zdeněk Porybný. Porybný Hořeního ve funkci nahradil krátce po sametové revoluci, na podzim roku 1989. Od 1. ledna 1991 začal vydávat Rudé právo sám jako soukromý vydavatel. Podtitul „Deník KSČ“ byl pouze nahrazen obecnějším označením „levicový list“.

V období privatizace se v logu nejdříve zmenšilo slovo „Rudé“ a zvýraznilo „Právo“. Ke zkrácení názvu na Právo došlo až v roce 1995.³

Ve sledovaném období sídlila krajská redakce v Ostravě, její šéfredaktorkou byla Anna Bortlíčková. V každém kraji se do novin vkládala regionální příloha. Ta nesla v Moravskoslezském kraji v roce 2000 název Severní Morava a Slezsko. Dne 1. června 2001 došlo ke změně tohoto názvu na Region Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj. V současné době se krajská příloha opět jmenuje Severní Morava a Slezsko. Sídlo samostatné krajské redakce je dodnes v Ostravě a jejím současným vedoucím je Pavel Karban.

Deník Právo se zaměřuje na zpravodajství z domova a zahraničí, z oblasti ekonomiky, zdravotnictví, školství a sportu. Kromě rozsáhlého přehledu událostí nabízí také komentáře a analýzy, reportáže a informace z regionů. Nedílnou součástí deníku

¹ Dostupné z WWW: <<http://www.ksm.cz/historie/pred-90-lety-bylo-zalozeno-rude-pravo.html>>. [citováno 2013-02-24].

² Končelík, Jakub, Večeřa Pavel, Orság Petr: *Dějiny českých médií 20. století*, Praha: Portál, 2010, s. 145.

³ Končelík, Jakub, Večeřa Pavel, Orság Petr: *Dějiny českých médií 20. století*, Praha: Portál, 2010, s. 258.

jsou i tematické přílohy a magazíny. Právo vychází šest dní v týdnu, pokaždé s jinou přílohou.⁴

Deník Právo se společně s portálem Seznam.cz podílí na internetovém zpravodajském portálu Novinky.cz. Ten patří v současné době k nejnavštěvovanějším zpravodajským portálům v České republice.

3.2 Vydavatelství Borgis, a.s.

Akciová společnost Borgis byla založena 16. září 1990. Prostřednictvím spontánní privatizace převzala vydávání deníku Rudé právo, přičemž akcionáři se stali členové redakce deníku. Majoritní podíl akcií připadl šéfredaktorovi Zdeňku Porybnému.⁵ Dne 1. listopadu roku 1995, kdy se zkrátil název vydávaného deníku na Právo, stoupl podíl jeho akcií až na 90 %.⁶ V současné době je Porybný předsedou představenstva a zastává i pozici šéfredaktora.

Borgis je tedy vydavatelem pouze jednoho tištěného subjektu, a to deníku Právo. Internetovými portály vydavatelství Borgis jsou zpravodajský server Pravo.cz, sportovní server Sport.cz a společenský server Super.cz.

3.3 Struktura novin

V roce 2000 vycházel celostátní deník pod názvem Právo ve formátu o něco větším než A3. Jedná se o typický tzv. středoevropský formát. Titul PRÁVO měl červenou barvu, podtitul Nezávislé noviny pak černou. Cena výtisku činila 6,50 Kč. Denně list obsahoval 24 stran. V tomto roce vycházel desátý ročník.

Noviny se tiskly černobíle, avšak některé důležité titulky na straně jedna byly v barvě červené. Vlevo vedle názvu novin se objevovala dočervena zbarvená upoutávka na důležitý článek a vpravo inzertní okénko, jež novináři nazývají ucho, též s červeným nádechem.

⁴ Dostupné z WWW: <<http://www.pravo.cz/predplatne-menu.php?pr=denik#4>>. [citováno 2013-02-27].

⁵ Benda, Josef: *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*, vyd. 1, Praha: Karolinum, 2007, s. 95-98.

⁶ Benda, Josef: *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*, vyd. 1, Praha: Karolinum, 2007, s. 116-117.

Celostátní titulní strana obsahovala nejdůležitější zprávy, z nichž některé pokračovaly na stranách dalších. Také ty byly celorepublikového zaměření. Vycházely na nich zpravodajství, kronika dne, publicistika, zprávy ze zahraničí, kultura, trhy a ekonomika, sport a inzerce. Uvnitř listu byla tematická dvojstrana, jež nesla denně jiný název. V pondělí Styl, v úterý Fit servis, ve čtvrtek Počítače a v pátek Test servis. Na stranách 12 a 13 se vyskytovala krajská příloha Regionální zpravodajství. Ta se ve středu jmenovala Severní Morava a Slezsko a vycházela na stranách 10–13. Součástí této regionální mutace byly i kulturní články, jež tvořily podklad následné analýzy. Noviny vycházely se stejným řazením stran ve všedních dnech i v sobotu. Ve čtvrtek byly navíc obohaceny přílohou Literární salon.

V roce 2001 se zvýšila cena, která činila již 7,50 Kč. Přibýlo větší množství titulků v červené barvě, skladba i struktura deníku však zůstaly stejné jako v roce předcházejícím.

V roce 2002 se noviny staly celobarevnými. Skladba, formát i počet stran zůstaly stejné, jen cena se díky barevnosti opět navýšila, tentokrát na 9 korun. Řazení stran bylo obdobné. Sport extra se na straně 10 tiskl v barvě. Noviny dále tvořily celostátní tematické strany. V úterý osmistránkový barevný Styl a také černobílý Fit servis. Ve čtvrtek barevná dvoustrana Věda a technika, dále černobílý Literární salon a Zajímavosti na šesti stranách. V pátek barevný osmistránkový Test servis a černobílá příloha Auta. Sobotní vydání bylo obohaceno barevnou zvláštní přílohou TV týden.

V současné době nesou noviny stále stejný název. Formát je zmenšen na velikost A3. Počet stran je snížen na pouhých 20, cena výtisku však stoupla, a to na 16 Kč. Je patrné, že noviny jsou již graficky modernější a barevnější.

Titulní strana zůstává téměř stejná, je však doplněna inzercí. Všechny zprávy pokračují na stranách dalších. Následující celorepublikové strany jsou věnovány zpravodajství, publicistice, nemovitostem, kultuře, trhům a ekonomice, inzerci, televiznímu programu a sportu. Strany 10 a 11 jsou regionální, jmenují se Severní Morava a Slezsko. Celá jedna strana z těchto dvou je věnována sportu. V úterý vychází pravidelná příloha Styl pro ženy, ve středu Dům a bydlení, v sobotu pak Magazín + TV.

4 Mladá fronta Dnes

4.1 Historie novin

Mladá fronta Dnes jsou celostátní noviny, které v současnosti vycházejí šestkrát týdně. Pestrá, osmašedesátiletá historie deníku s původním názvem Mladá fronta započala v památný den 9. května 1945, kdy se na barikádách objevilo jeho první číslo. U zrodu „prvního poválečného svobodného deníku“ stála pětice iniciátorů. Jedním z nich byl i Jaromír Hořec, první šéfredaktor listu a zároveň první ředitel stejnojmenného vydavatelství. Podoba deníku i jeho obsah se přirozeně vyvíjely. Do roku 1989 deník vydával Ústřední výbor Socialistického svazu mládeže.⁷

K zásadní změně došlo po pádu komunismu, tedy roku 1990. Součástí přeměny v nezávislý deník byla i změna názvu – hned v roce 1990 se z Mladé fronty stala Mladá fronta Dnes.⁸ Obměnil se obsah, navýšil se počet stran, rozšířilo se spektrum informací. První regionální příloha PRAHA vyšla 11. května 1995. Postupně získal podobnou přílohu každý region v zemi.⁹ Další změnou byl nový design, s nímž přišla Mladá fronta Dnes v červnu 2001, kdy začala jako první u nás vydávat celobarevné noviny v sešitovém vydání.¹⁰

V Moravskoslezském kraji vycházela v letech 2000–2002 příloha Severní Morava a Slezsko, která v průběhu této doby změnila název na Moravskoslezský kraj. Krajská redakce měla sídlo v Ostravě, jejím šéfredaktorem byl Petr Žižka. V současnosti je celostátním šéfredaktorem Robert Čásenský. Krajská mutace nese název Moravskoslezský, její redakce sídlí stále v Ostravě a pozici šéfredaktora zastává David Štverka.

Mladá fronta Dnes jsou noviny, jež obsahují rozsáhlá zpravodajství z domova i ze světa, komentáře, ekonomické zpravodajství a pravidelné denní přílohy, zpravodajství ze sportu a kultury, stejně jako rozšířená zpravodajství z regionů. Noviny jsou obohaceny tematickými stranami a barevnými přílohami.

⁷ Končelík, Jakub, Večeřa Pavel, Orság Petr: *Dějiny českých médií 20. století*, Praha: Portál, 2010, s. 216.

⁸ Končelík, Jakub, Večeřa Pavel, Orság Petr: *Dějiny českých médií 20. století*, Praha: Portál, 2010, s. 258.

⁹ Deník Mladá fronta Dnes, 1. 9. 2000.

¹⁰ Čuřík, Jaroslav: *Nové trendy v médiích. I, Online a tištěná média*, Brno: Masarykova univerzita, 2012, s. 137.

4.2 Vydavatelství MAFRA, a.s.

Dne 31. prosince 1991 byla založena společnost MAFRA, a. s., na niž byla převedena vydavatelská práva Mladé fronty Dnes.¹¹ Vedle deníku Mladá fronta Dnes společnost vydává i Lidové noviny a deník Metro. Majoritním vlastníkem je od roku 1994 německý holding Rheinisch-Bergische Druckerei und Verlagsgesellschaft mbH. Pod vydavatelství MAFRA spadají nejen tiskoviny, ale také média. Nejznámějšími z nich jsou hudební televize Óčko a rozšířený zpravodajský server Idnes.cz.¹²

4.3 Struktura novin

Celostátní noviny vycházely v roce 2000 pod názvem Mladá Fronta Dnes. Byly tištěny na malém formátu A3. Pod hlavním titulem a zároveň logem listu stál ještě podtitul Severní Morava a Slezsko. Cena pro čtenáře činila 6,50 Kč, pro předplatitele 6 korun. Celé vydání bylo černobílé, jen v názvu novin se slovo DNES psalo červenou barvou. Všechna vydání, tedy ve všedních dnech i sobotní, měla shodně 20 stran. V roce 2000 vycházel jedenáctý ročník.

Vedle názvu novin vlevo se tiskla upoutávka na regionální přílohu, nazvaná Zprávy z vašeho okolí v příloze Severní Morava a Slezsko. Vpravo od titulu bylo černobílé inzertní okénko, tzv. ucho. V lince pod názvem novin se objevovala tři okénka s upoutávkami na články uvnitř novin. Titulní strana obsahovala články o tradičně nejdůležitějších, již proběhlých událostech, z nichž některé pokračovaly v člancích na dalších stranách. Celostátní strany čítaly zprávy z domova, názory, zprávy ze zahraničí, ekonomiku a finance, kapitálové trhy, kulturu, kulturní servis, inzerci a sport. Uvnitř novin byla vložena regionální příloha Severní Morava a Slezsko, jejíž strany byly číslovány celými slovy jedna až osm. Na stranách přílohy se objevovaly zpravodajství ze Severní Moravy a Slezska, zprávy ze sousedních regionů, volný čas, sport a inzerce. Na straně čtyři se nacházela kultura a na šestce kulturní servis.

V sobotním vydání se navíc objevovaly dvě přílohy. Příloha Víkend a příloha Na cestách, obě měly shodně osm stran, z nichž čtyři byly barevné. Ve všedních dnech,

¹¹ Benda, Josef: *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*, vyd. 1, Praha: Karolinum, 2007, s. 107.

¹² Dostupné z WWW: <http://www.mafra.cz/cs/?y=mafra_all\cs_o-spolecnosti_portret_spolecnosti.htm&menu>. [citováno 2013-03-01].

s výjimkou středy, byly součástí novin také tematické strany v černobílém provedení. Středeční se objevovaly v barvě. Tematické strany se jmenovaly takto:

- úterý – Zaměstnání, Peníze
- středa – Test, Auto-Moto
- čtvrtek – Kam na víkend, Zaměstnání
- pátek – Dům a byt, Věda a počítače

V roce 2001 se novinový výtisk zdražil oproti předchozímu roku o jednu korunu. Celostátní strany i příloha Severní Morava a Slezsko měly stejnou skladbu jako v roce minulém. Také tematické strany vycházely stejné. K nim byla vydávána pondělní černobílá tematická strana Sport, jež čítala osm stran.

V červnu 2001 začaly noviny vycházet v moderním vydání v podobě sešitů, rozlišených písmeny A až F. Kromě sešitu D, jenž obsahoval krajské zprávy, byly všechny celorepublikové. Noviny měly 32 stran a tiskly se v barevném provedení. Titulní strana se i nadále shodovala s lety předchozími. Sešit A obsahoval zprávy z domova, téma Dnes, publicistiku, rozhovor, názory, zpravodajství ze světa a inzerci. Sešit B nesl název Ekonomika, jíž se věnoval na úvodních stranách. Na ostatních stranách se objevovaly kultura, společnost a inzerce. Sešit C se jmenoval Sport a nacházelo se v něm veškeré sportovní zpravodajství z domova i ze světa, ale také televizní program. Sešit D nesl název Kraj Moravskoslezský a obsahoval celkem osm stran. Vydání všedních dnů měla stejnou strukturu jako vydání víkendová. Přílohy se tiskly také v sešitovém vydání. V úterý to byla barevná příloha Zaměstnání v sešitu E a černobílá Peníze - sešit F. Ve středu vycházel sešit E jako Test a ve čtvrtek jako Zaměstnání. V pátek vycházely dvě přílohy. Dům a byt a Kam na víkend, obě v sešitu E. Víkendové vydání patřilo přílohám Víkend a Na cestách – sešit E.

V roce 2002 měly noviny celobarevnou podobu a byly také dražší. Čtenáři si je mohli koupit za 9 Kč. Vycházely ve formě sešitů, se stejnou skladbou jako ve druhé polovině roku 2001.

V současnosti nesou noviny stále stejný název. Pod ním je však již uveden i odkaz na internetové stránky Idnes.cz. Právě vychází ročník číslo 24. Jeden výtisk stojí 19 Kč. Již všechny zprávy, uvedené na straně titulní, pokračují na stranách následujících. Sešit A tvoří zprávy z domova, události ze světa, názory, publicistika a inzerce. Číslování stran je různé, dle potřeby. Sešit B je složen ze šesti stran a celý je věnován

kraji Moravskoslezskému. Sešit C obsahuje sport, kulturu, televizní program, předpověď počasí a inzerci. Sešit D je tvořen ekonomickým zpravodajstvím a pravidelnými denními přílohami. Tyto tvoří:

- pondělí – magazín Ona Dnes, rozšířená příloha Sport a rozšířené ekonomické zpravodajství Byznys speciál
- úterý – přílohy Peníze, Test a Zaměstnání
- středa – magazín Doma Dnes
- čtvrtek – magazín Dnes + TV, přílohy Zaměstnání a Auto
- pátek – přílohy Zdraví, Kam na a Věda
- sobota a neděle - zpravodajství je doplněno o rozhovory s osobnostmi z politické či obchodní sféry a vychází také magazín Víkend Dnes¹³

¹³ Dostupné z WWW: < http://www.mafra.cz/cs/?y=mafra_all%5Ccs_produkty-a-sluzby_mlada-fronta-dnes.htm >. [citováno 2013-02-27].

5 Moravskoslezský den (Moravskoslezský deník)

5.1 Historie novin

První číslo regionálního titulu, jenž tehdy nesl název Moravskoslezský den, vyšlo 27. února 1990. V té době byla založena řada regionálních novin, které reflektovaly život konkrétních lokalit. V pracovních dnech, od pondělí do pátku, měly noviny osm stran a čtenáři si je mohli koupit za 1 Kčs. Sobotní vydání mělo dvojnásobný počet stran i cenu, tedy 2 Kčs.

Noviny zaobírající se Moravskoslezským krajem spadaly až do roku 2001 pod olomouckou redakci. Šéfredaktorem byl Pavel Parma. Vedoucí redaktorkou Ostravského a Moravskoslezského dne byla Zuzana Martínková. Kulturní oddělení vedl Ladislav Vrchovský, jehož v březnu 2001 vystřídala Marie Ostadalová. Dne 1. října roku 2001 byly zahrnuty k Deníkům Moravia, jež slučovaly pět deníků a dvanáct týdeníků. Noviny Moravskoslezského kraje se přejmenovaly na Moravskoslezský deník a vznikly sloučením titulů Svoboda a Den. Krajská redakce vznikla v Ostravě, jejím novým šéfredaktorem se stal Tomáš Šířina, jenž setrvává ve své funkci dosud. Kulturní sekci se věnuje od zmíněného data až do současnosti Břetislav Uhlář.

Týdeníky daných titulů se v tomtéž roce staly součástí vydavatelství Vltava-Labe-Press (VLP). O rok později, kdy přešly pod VLP také všechny moravské Deníky, obsahovaly Deníky Moravia 25 deníků a 2 týdeníky. Regionální deníky a týdeníky se stávaly součástí vydavatelství VLP postupně, až do roku 2002. Až v září 2006 byly sjednoceny pod jednotný název Deník včetně internetové domény. Jednotlivé regionální listy jsou vždy označeny přídatným jménem podle regionu, pro který se vydávají (např. Nymburský deník). Tyto Deníky jsou nejvýznamnějšími regionálními novinami v České republice. Od pondělí do soboty přinášejí čtenářům aktuální zpravodajství z jednotlivých regionů každého kraje, informují je také o dění v České republice i v zahraničí. Velkou pozornost samozřejmě věnují sportu, a to od nejnižších soutěží až po evropská či světová mistrovství.

Moravskoslezský deník je zpravodajský deník, zabírající široké spektrum veřejného života, podporující rozvoj Moravskoslezského kraje a zpětně nacházející velký ohlas mezi čtenáři. Momentálně sdružuje okresní deníky, jež vycházejí pod názvy

oblastí či okresů, ve kterých vycházejí. Např. v okrese Nový Jičín je to Novojičínský deník, na Opavsku Opavský a Hlučínský deník apod.

5.2 Vydavatelství Vltava-Labe-Press, a.s.

Vltava-Labe-Press (VLP) na trhu působí od roku 1991. Jedná se o vydavatelství, jež v České republice vydává přes sto regionálních titulů, z toho 72 regionálních deníků a 23 týdeníků, které jsou každý týden nedílnou součástí novin. VLP je také vlastníkem společnosti Astrosat, která vydává nejrozšířenější televizní magazín - TV magazín. Astrosat vydává také další časopisy, kterými jsou TV Star, TV mini, Chef Gurmán, Time-In, Šíp Plus a Glanc. Vydavatelství patří koncernu Verlagsgruppe Passau, který v Německu vydává např. regionální noviny Passauer Neue Presse.¹⁴

5.3 Struktura novin

Regionální krajské noviny vycházely v roce 2000 pod názvem Moravskoslezský den. Podtitulek byl Noviny pro Severní Moravu a Slezsko. Tiskly se na velkém středoevropském formátu, jež byl větší než A3, a vycházely v černobílém provedení. Výjimku tvořila jen titulní strana, která byla barevná. Na ní bylo také červeně vyznačeno jedno slovo názvu titulu, a to „den“. Cena jednoho výtisku činila 5,50 Kč. Pro předplatitele byla zvýhodněná cena 4,50 Kč. V roce 2000 vycházel jedenáctý ročník. Deník měl ve všedních dnech 16 stran, sobotní vydání čítalo stran 24.

Na titulní straně se objevovala po obou stranách názvu novin barevná inzertní okénka. Pod nimi vlevo byla tři okénka s předpovědí počasí, a to dnes, zítra a pozítří. Vedle nich se nacházela tři větší okna s nejlákavějšími nabídkami článků. V každém okně se vždy vyskytovala upoutávka na jeden článek, společně s číslem stránky, na které se nachází. Na titulní straně novin se objevovaly články, jež popisovaly nejdůležitější události, a to jak ze světa, České republiky, tak i kraje. Některé obsahovaly odkaz uvádějící stranu svého pokračování.

Struktura stran se poněkud odlišovala ve všedních dnech a o víkendu. Ve všedních dnech se objevovaly politika, názory a diskuse, extra, peníze a dvojstrana, jež

¹⁴ Dostupné z WWW: <<http://www.vlp.cz/o-vlp/o-firme.html>>. [citováno 2013-03-06].

nesla název Region. Další strany byly oddechové, obsahovaly počasí a horoskopy, sport, televizní program, inzerci, a poslední strana nesla název Panorama. Strana 12 byla věnována kultuře, na 14 se objevoval kulturní servis. V dubnu nastala změna, kultura vycházela na straně 13 spolu s kulturním servisem. Občas se vyskytovala kultura na dvou stranách, 12 a 13.

Víkendové vydání bylo obdobné. Obsahovalo politiku, dvojstranu Region, názory a diskuse, extra, peníze, hobby, počasí a horoskopy, sport a inzerci. Kultura se objevovala na straně číslo 6. Vydání pokračovalo dvojstranou s televizním programem a velkou dvoustrannou křížovkou. Další strany měly název Humor a zábava, Auto-moto a Panorama. Inzerce byla rozprostřena po celých novinách. Kromě celých inzertních stran mohla být vložena kamkoliv.

V roce 2001 se noviny staly mnohem barevnějšími. V pracovních dnech obsahovaly čtyři barevné strany, o víkendu vycházelo stran v barvě ještě více. Všední vydání se lišilo od předchozího roku od strany 12, která nesla od pondělí do čtvrtku název Věda a technika, v pátek byla nahrazena stranou Tipy na víkend. Na straně 13 se objevovala kultura, spolu s kulturním servisem. Od poloviny března se strany měnily, kultura s kulturním servisem se objevovala na straně 11. Další strany byly inzertní, následoval televizní program a Panorama. Víkendové dvoudenní číslo se nově věnovalo Ostravskému kraji, další strany nesly název Regiony a Morava a Slezsko. Na straně číslo 6 vycházela kultura společně s kulturním servisem, jež se v polovině března přemístily na stranu 17. Další strany byly shodné s rokem 2000. Stejně tak se mohla jakákoliv strana nahradit inzercí. Inzeráty se zveřejňovaly na všech redakčních stranách dle potřeby.

Od 2. února 2001 začala každý pátek vycházet nová barevná příloha s názvem TV Magazín.

Od 1. října roku 2001 začaly vycházet nové, již celobarevné noviny, tištěné na malém formátu A3, jež nesly název Moravskoslezský deník. Pod hlavním názvem novin bylo uvedeno, že Deník vznikl splynutím titulů Svoboda a Den a spadá pod Deníky Moravia. Cena novin pro čtenáře činila 6,50 Kč, pro předplatitele 6 korun. Všední číslo mělo 32, někdy až 36 stran, sobotní až 44 stran. Redakce měla sídlo v Ostravě. Šéfredaktorem Moravskoslezského deníku byl Tomáš Širina, kulturní sekci se věnoval Břetislav Uhlář.

Titulní strana stále obsahovala nejvýznamnější události. Další strany nesly názvy Téma dne, Česká republika, Svět, Názory, Region – regionální zpravodajství Moravskoslezského deníku, Hospodářství, Peníze, Téma a Inzerce. Strana 12 se věnovala kultuře, 13 kulturnímu servisu. Dále byla vložena redakční příloha Deníků Moravia – Panorama, jež měla čtyři strany. Následně se objevovalo zpravodajství z regionů Moravskoslezského kraje, jež bylo rozdělováno různě, dle počtu článků. Strany nesly vždy názvy regionů, tedy Ostrava, Bruntálsko, Frýdecko-Místeko, Havířovsko, Karvinsko, Novojičínsko, Opavsko. Na jedné straně se objevovaly až tři regiony. Další čtyři strany byly inzertní, objevovala se zde celostátní inzerce a také společenská rubrika, tedy blahopřání oslavencům a úmrtní oznámení. Výtisk dále obsahoval také soutěž a několik sportovních stran. Barevně vycházely strany 1, 2, 27, 28 a příloha Panorama.

Sobotní vydání mělo až po stranu 14 strukturu stejnou jako ve všední den. Dále následovala vložená šestnáctistránková příloha Víkend. Věnovala se oddechovým tématům, auto-moto, hobby, toulky krajem, umění, hry, křížovky, zajímavosti a televizní program. Další strany nesly název Ostrava, Bruntálsko, Frýdecko-Místeko, Havířovsko, Karvinsko, Novojičínsko a Opavsko. Následně se umísťovala inzerce a společenská rubrika. Sportu se věnovaly poslední strany. V případě potřeby se některá z těchto stran změnila na inzertní. Barevně vycházely strany 1, 2, 27, 28 a příloha Víkend. Páteční vydání bylo i nadále obohaceno zvláštní vloženou barevnou přílohou s názvem TV magazín.

V roce 2002 vycházel Moravskoslezský deník téměř ve stejné podobě jako v roce předchozím, také se stále stejnou cenou. Až po stranu 14 bylo stejné i stránkování. Ve všední den vycházela redakční příloha Panorama, která obsahovala strany věnované společnosti, radám, televiznímu programu a horoskopům. Další strany se věnovaly zpravodajství z regionů, inzerci, společenské rubrice a sportu. Barevně vycházely strany 1, 2, 31, 32 a příloha Panorama. Sobotní vydání obsahovalo stále přílohu Víkend, jež se věnovala volnočasovým tématům. Zbytek listu byl podobný jako ve všední dny. Barevně vycházely strany 1, 2, 43, 44 a 12 stran přílohy Víkend. Ve čtvrtek vycházel vložený barevný magazín Hobby a v pátek také barevný TV magazín.

Od listopadu se skladba novin částečně změnila. Ve všedních dnech se objevila strana s novým názvem Rock, folk, klubová scéna. Sobotní vydání se změnilo na

víkendové. Kultura byla zveřejněna na straně 15 a na straně 16 byl kulturní servis. Uvnitř se nacházela stále příloha Víkend. V úterý vycházela černobílá příloha Trh práce a v pátek také černobílý Personální rádce. Ve čtvrtek stále vycházel barevný magazín Hobby a v pátek barevný TV magazín.

V současné době stojí noviny již 14 Kč, pro předplatitele je to korun 12. Strany nesou názvy Z vašeho okolí, Ostravsko, Krimi, Zpravodajství, Servis, Televize, Horoskopy a zábava, Inzerce/čtenáři sobě, Události, Česká republika. Strana 13 je vždy tematická, další strany tvoří zprávy ze zahraničí, inzerce a sport. Na straně číslo 7 vychází kultura regionu a na straně 15 kultura/zábava. Stále vychází barevná vložená příloha TV magazín a tematické strany.

6 Charakter novin na přelomu tisíciletí

Po létech cenzury, tedy účelové kontroly a ovlivňování obsahu informací ve sdělovacích prostředcích, zveřejňování pouze vybraných zpráv, které byly poplatné době a vládnoucímu režimu, a sloužily k manipulaci čtenářů, po době zatajování a zkreslování informací, zejména ze západního světa a z odbojných aktivit v komunistickém bloku, přichází po listopadu 1989 naprosté uvolnění žurnalistické práce.

V období, na které je zaměřena tato práce, tedy zhruba deset let po Sametové revoluci, se již naplno rozvinula svoboda slova a tisk v něm plnil roli „hlídacího psa demokracie“. V novinách se objevil prostor pro investigativní žurnalistiku, zpravodajství v souvislostech, byl kladen důraz na pravdivost a ověřování informací, za což nesl novinář v seriózní žurnalistice zodpovědnost. Zpravodajské články se snažily zprostředkovávat objektivní informace a v případě kauz prezentovat názory všech zainteresovaných stran. Větší místo dostávaly v tisku také další novinářské žánry, spadající svým obsahem do publicistiky, tedy sloupky, poznámky, glosy či komentáře.

Nabytá svoboda slova ovšem v euforii polistopadové doby přinesla i negativní jevy. Vycházely například zpravodajské články, ve kterých se fakta o událostech mísila s vlastním názorem novináře (k vyjádření subjektivních názorů pisatele ovšem slouží jiné rubriky, zmíněné v předcházejícím odstavci). Rozvinula se diskuze o novinářské etice, slušnosti, profesionalitě a objektivitě, a to vše při zachování práva na svobodu projevu, a v této souvislosti také o prestiži novinářské profese.

Svůj etický kodex novináře vydává 18. června 1998 Syndikát novinářů. „Syndikát novinářů je dobrovolným profesním sdružením novinářů. Jeho členem se může stát každý aktivní novinář, ať už pracuje na stálý pracovní poměr nebo volně spolupracuje s několika redakcemi.“¹⁵ Kodex je pro členy syndikátu závazný. Dle kodexu má občan právo na včasné, pravdivé, úplné a nezkreslené informace. Klade důraz na vysokou profesionalitu novinářské profese, která má být vykonávána na základním principu svobody slova, ovšem také v souladu s právy a svobodami občanů. Jde tedy o vyvážení práva na svobodu slova se slušností a mírou vkusu (jinou kapitolou je pak bulvární tisk, kterému se zde nevěnuji).

¹⁵ Dostupné z WWW: <<http://syndikat-novinaru.cz/>>. [citováno 2013-03-09].

Své vlastní etické kodexy si vytvářely také jednotlivé sdělovací prostředky. Jako první tak učinila Česká televize v roce 1995, v říjnu 1998 pak časopis Týden jako první tištěné médium, dále přišly s vlastním kodexem Hospodářské noviny (leden 2002), Mladá fronta Dnes (březen 2002), Deníky Bohemia a Moravia (říjen 2004).

V těchto letech se ale v novinách projevovala také další stránka demokracie, a to rozvoj svobodného trhu. Ekonomický růst otevíral možnosti pro vznik velkého množství médií, která se šířením informací živila, a tedy vypukal také „boj o čtenáře“, což tisk před rokem 1989 vůbec nepoznal. Už nešlo jen o snahu přinést informaci jako první a co nejvíce ji zatraktivnit množstvím získaných detailů a kvalitními fotografiemi. Noviny se snažily získat pravidelné čtenáře různými soutěžemi, předplatitelskými výhodami, rozšiřováním vydání o regionální zpravodajství (být co nejbližší čtenáři i v té nejzapadlejší vesničce), a publikováním tematicky zaměřených příloh a magazínů.

Noviny naplnila inzerce - i ta byla nedílnou součástí boje vydavatelství o přežití na trhu. A to se tisk v uvedené době ještě tolik nemusel obávat konkurence internetové reklamy.

7 Metoda a postup práce

Všechny nalezené a pro tuto práci relevantní údaje byly zapsány do tabulky v programu Microsoft Excel. Celkem bylo sledováno devět položek:

- 1) Název novin
- 2) Datum
- 3) Číslo strany
- 4) Autor
- 5) Název článku
- 6) Zaměření článku
- 7) Oblast
- 8) Žánr
- 9) Poznámka

Ad 3. Je-li zde uvedeno více stran, znamená to, že se jednalo o pokračování ze strany titulní.

Ad 4. Zůstala-li tato kolonka prázdná, autor nebyl uveden.

Ad 7. Zde se objevují názvy měst, o jejichž kultuře se pojednává. Pokud se článek týkal celé oblasti, například Moravskoslezského kraje, či nebylo město možno určit, zůstala kolonka prázdná.

Ad 9. Zde byly zapisovány jednotlivé postřehy, zda byl například článek opatřen fotografií, jednalo se pouze o fotorámeček, či byl článek výjimečně dlouhý, nebo se jednalo o Tip dne atp.

Ukázky jednotlivých tabulek jsou součástí přílohy.

7.1 Druhy umění

Umění je nejen svým významem, ale také rozsahem veliká kulturní říše. K uskutečnění toho, co chce říci, má celou řadu prostředků, mezi nimiž může volit, který se k čemu nejlépe hodí. Každý z nich se sám rozvinul tak, že vytvořil svůj vlastní druh. Umělecké druhy, jako např. literatura, hudba, malířství, sochařství, architektura,

divadlo, film, tanec, se od sebe liší především prostředkem, kterého každý z nich užívá: slova (literatura), tónu (hudba), barvy (malířství), tvaru (sochařství), pohybu (herectví, tanec), nebo i několika prostředků dohromady (divadlo, film).¹⁶

Cílem následující charakteristiky je shrnout, jaké umělecké druhy jsou v tisku reflektovány a jakým způsobem se o nich píše, případně odůvodnit jejich zařazení do jednotlivých kategorií.

- **Hudba**

Jelikož hudba je velice široký pojem, bude se i tato práce přidržovat osvědčené dichotomie: hudba populární a vážná.

a) Hudba populární (nonartificiální)

Články zaobírající se touto kategorií zahrnují koncerty známých osobností či skupin populární hudby, rozhovory s nimi, akce v hudebních klubech, hudební festivaly, a to ať rockové, multižánrové či jiné. Dále sem spadají různé žebříčky či seznamy prodaných CD, CD tip či novinky na CD. Své místo zde zaujímá i lidová hudba neboli folklor. Typologií populární hudby a jejích žánrů se zabývala řada autorů. Připomeňme např. Ivana Polednáka, Josefa Kotka a další. Co se týče vztahu populární hudby a folkloru, lze souhlasit s názorem Jiřího Beránka: „Z hlediska věcného obsahu je rozdíl mezi těmito dvojicemi v tom, že zatímco vážná hudba odpovídá artificiální, potom neartificiální, zahrnuje vedle populární hudby (tradiční i moderní) též oblast hudby lidové či hudebního folklóru jako „historické dimenze populární hudby“. (Paradoxně i označení pro tuto hudbu lze přeložit jako populární hudba, neboť *populus* je „lid“, *folklore* je „nauka lidu“.)“¹⁷ Do této kategorie jsem zařadila také muzikál. Přestože jde o syntézu řeči, zpěvu, hudby a tance, právě hudba má v této složce primát. Proto jsem se tedy rozhodla k tomuto zařazení.

b) Hudba vážná (artificiální)

Tato část hudby zahrnuje koncerty vážné hudby, festivaly vážné hudby a rozhovory s osobnostmi z této oblasti. Ze stejného důvodu jako jsem zařadila divadelní muzikál do hudby populární, rozhodla jsem se zařadit do této oblasti operu.

¹⁶ Nejedlý, Zdeněk: *Co je kultura a umění*, Praha: Nakladatelství politické literatury, 1963, s. 21.

¹⁷ Dostupné z WWW: <<http://blisty.cz/art/36485.html>>. [citováno 2013-03-02].

- **Literatura**

Do kategorie literatury spadají zejména články o nových knihách, jejich křtech, autogramiádách, a rozhovory se spisovateli. Dále také knižní tipy, žebříčky prodaných knih či obecné články o knihovnách.

- **Film**

V souvislosti s tímto druhem umění mají v novinách své místo nové filmy, filmové festivaly, rozhovory s herci či režiséry a dále jsou zde také zařazeny všechny články, jež se týkají televize. Objevují se tedy například i televizní dokumenty, seriály a jiné. Typické pro tuto kategorii jsou také filmové žebříčky, tipy na filmy, návštěvnost kin, či prodané VHS kazety.

- **Divadlo**

Kategorie divadla je v tisku prezentována zejména prostřednictvím činohry. Dalšími reflektovanými událostmi jsou pak divadelní festivaly, loutková divadla, rozhovory s herci a lidmi z divadelní oblasti, a také obecné články o divadlech.

- **Tanec**

Další oblastí je tanec. K této oblasti jsou přiřazena taneční divadla, vystoupení tanečnicků, tanečních souborů, a také balet, neboť zde převládá právě složka taneční. Do této kategorie naopak nepatří taneční soutěže (latinskoamerický a standardní tanec), jež spadají do odvětví sportu. Tito tanečníci mívají pravidelné tréninky jako ostatní sportovci, účastní se soutěží, a také bývají za své výkony oceněni medailemi.

- **Výtvarné umění**

Z této početné oblasti se jedná o články ze sféry malířství, sochařství, fotografií, architektury, karikatury, sklářství, keramiky a památek. Nejčastějšími jsou pozvánky na výstavy, či jejich zhodnocení. Také sem spadají rozhovory s významnými osobnostmi z celé této umělecké oblasti.

- **Umění obecně**

Jelikož ne všechny články bylo možno jednoznačně zařadit, neboť se týkaly více druhů umění, bylo nutno pro ně vytvořit jakýsi „univerzální“ název. Zvolila jsem Umění obecně. Spadají sem tedy multižánrové akce a festivaly, ale i články, týkající se obecné kultury. Nejčastěji se jedná o články typu kulturního servisu. Ty nesou název Kulturní servis, Kultura dnes, Kultura na víkend atp. Také jsou zde zahrnovány ostatní obdobné přehledy či žebříčky.

7.2 Novinářské žánry

O vymezení žurnalistických žánrů se již pokusila řada autorů. Jejich definice vycházejí z novinářské tradice i současné praxe a často se opírají také o vlastní pisatelskou či čtenářskou zkušenost. K vymezení jednotlivých žánrů existuje spousta literatury. V následujících charakteristikách vycházím z definic či parafrází, které, dle mého názoru, nejlépe vystihují novinové články, jež jsem se snažila analyzovat.

Zcela v úvodu chci vysvětlit pojem žánr. Významem tohoto slova se zabýval již F. X. Šalda. Jde o českou podobu francouzského slova *genre*, které přeložil jako druh, způsob. Když jej užíval, konstatoval, že to je „vymezený a popsáný útvar slovesný“. V naší vžité jazykové praxi slovo žánr dále ještě znamená drobný obrázek, malý výjev ze života. Znamená to, že se tento termín nepoužívá jenom v novinářství.¹⁸

Barbora Osvaldová s Janem Haladou definují žánr jako „druh, sloh, styl, souhrn znaků vyvozených ze slovesného, výtvarného, hudebního apod. díla v druhový typ, platný pro všechny materiály stejného zaměření, v užším smyslu konkrétní vymezení novinářského útvaru. Podle tohoto určení pak přistupuje novinář k tématu, k jeho zpracování a volí nejvhodnější podobu textu, aby odpovídala jeho záměru i shromážděným faktům. Žánry představují souhrn označení pro takovou skupinu žurnalistických děl, jež se vyznačují určitými společnými prvky, především tematickými a kompozičními, které lze zároveň identifikovat podle určitých charakteristických rysů, historicky vzniklých, avšak zároveň v čase proměnlivých. V současnosti je žánrové rozdělení nestálé a značně vágní, není ani tak produktem teorie a

¹⁸ Dočkal, Miroslav: *Novinářské žánry. Část 2*, Praha: Novinář, 1974, s. 6.

vědy, jako spíše praktického používání v médiích; od striktního žánrového dělení se proto upustilo.¹⁹

Žánr je tedy pouze pomocný model, který je poté naplňován konkrétním obsahem. V dnešní době, a to nejen z pohledu žurnalistiky, se už od pevně ohraničených norem upouští a dochází také k prolínání žánrů. Kdybychom si přečetli všichni stejný článek, zcela jistě bychom se neshodli na jednom určitém žánru. Žánry jsou velmi často hybridní, dochází ke stírání jejich hranic, a proto jednoznačné určení tak není možné.

Pokusila jsem se však nastínit rozdělení a charakteristiku jednotlivých žánrů, které dále uvádím ve své práci.

- **Zpráva**

Zpráva podává informace o události nebo jevu, který se stal nebo nestal, stane nebo nestane; odpovídá na základní otázky kdo, co, kdy, kde. Zachovává věcnost, přesnost, úplnost, spolehlivost, včasnost a citovou neutrálnost. Je koncipována většinou v er-formě. Psaná zpráva se zpravidla člení na denní zprávu, rozšířenou zprávu, skládanou zprávu, dialogizovanou zprávu a fleš. Zpráva je historicky nejstarší žurnalistický útvar, od vynálezu knihtisku tvoří základní složku novin a je také základním stavebním kamenem každého zpravodajství v jakémkoli médiu.²⁰ Její velikost a umístění v novinách určuje význam události.

- **Komentovaná zpráva**

Jedná se o rozšířenou zprávu, která má tedy i stejnou definici jako zpráva klasická. Navíc však odpovídá i na otázky jak a proč. Rozvádí hlavní fakt pomocí dalších skutečných zjištění. Mohou se objevit i prvky základního vysvětlování nebo komentování. Jádrem obsahu i rozšířené zprávy však zůstává sdělení faktů.²¹

- **Interview (rozhovor)**

Publicistický žánr, zaznamenávající rozhovor novináře (skupiny novinářů) s jednou nebo několika osobami. Rozhovor se provádí se známými osobnostmi, jejichž

¹⁹ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (eds): *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, Praha: Libri, 2010, s. 243.

²⁰ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (eds): *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, Praha: Libri, 2010, s. 239.

²¹ Dočkal, Miroslav: *Novinářské žánry. Část I*, Praha: Novinář, 1973, s. 13.

odpovědi nejvíce zaujmou čtenáře. V novinách může být otištěn v plném nebo zkráceném znění, ve formě přímé nebo nepřímé. Rozhovor dává tisku možnost informovat veřejnost o významné události, o důležitém jednání, poutá čtenářovu pozornost k aktuálním problémům, poskytuje autoritativní odpověď na zásadní otázky. Rozhovor na čtenáře působí daleko přesvědčivěji, než pouhá tisková informace.²²

- **Reportáž**

„Publicistický žánr, svědecká výpověď konkrétního zážitku. Zobrazuje skutečnost na základě přesných dokumentárních faktů, při použití mnohotvárných stylistických a kompozičních postupů. V psaní reportáže se stýkají stránka zpravodajská (aktuální informace, fakta) i publicistická (osobní pohled, komentování, hledání příčin a souvislostí), mísí se použití různých jazykových rovin. Podstatným znakem je věcnost, důraz na detail, přesný nezaujatý popis skutečnosti, včetně použití ich-formy. V tomto pojetí má reportér být zástupcem čtenářů, vidět a vypovědět, co se děje. Reportáž spojuje aktuální informační a názorovou složku, vychází z bezprostředně nezvyklé situace, jíž byl autor většinou přítomen. Reportér pozoruje a popisuje, hledá souvislosti příběhu, děj ztvárňuje prostřednictvím jednajících osob.“²³

- **Referát**

Referát je zpráva. Referovat lze o jakékoliv skutečnosti, např. o slavnosti, o politické situaci atp. Při výběru informací převažuje věcnost. Obdobně lze referovat, tj. podávat zprávu, o literárních dílech, zejména o novinkách. Taková zpráva ovšem musí zaujímat k danému dílu nějaké hodnotící stanovisko. Právě proto se terminologicky často zaměňuje referát s recenzí.²⁴

- **Recenze**

„Shrnující zhodnocení a posudek, druh publicistického textu, jenž má za úkol především informovat a představit veřejnosti dílo (knihu, film, rozhlasovou či televizní inscenaci, výstavu atd.) v hlavních rysech. Na rozdíl od kritiky nemá recenze příliš

²² Dočkal, Miroslav: *Novinářské žánry. Část I*, Praha: Novinář, 1973, s. 82.

²³ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (eds): *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, Praha: Libri, 2010, s. 173.

²⁴ Hrabák, Josef: *Poetika*, Praha: Československý spisovatel, 1973, s. 338.

velký rozsah, a proto se soustřeďuje pouze na hodnocení výrazně kladných či výrazně záporných hodnot. Zároveň stručně představuje tvůrce, sleduje dílo od zrodu a zařazuje ho do kontextu další umělecké činnosti. Recenzenti jsou dnes v novinách velmi často považováni za základní kádr kulturních rubrik.“²⁵ Recenze v sobě zahrnuje i žánr zprávy a mělo by z ní být jasné, „kdo, kdy, kde, co, pro koho“ apod. Přestože přesná a podrobná faktografie není těžištěm recenze, právě ona usvědčila některé kritiky z nejtěžšího hříchu, totiž z toho, že nebyli přítomni na akci, o které suverénně psali. Vlastním specifikem recenze je kritický soud, který by měl být zdůvodněn přesvědčivými argumenty.²⁶

- **Portrét**

„V žurnalistice zevrubné publicistické hodnocení veřejně známé osobnosti, které soustřeďuje všechna důležitá fakta a události života portrétovaného. Při portrétu je v popředí snaha o objektivní hodnocení, analýzu tvůrčí činnosti a pohled na portrétovaného jako na celek; objevuje se především v odborné časopisecké produkci, ale formou doslovu také v literárních dílech.“²⁷

- **Medailón**

Je stručnější než portrét. Neváže se k jednotlivému dílu nebo kulturní události, ale obecně k významu určité osobnosti. Zachycuje jen to nejpodstatnější v lehčí publicistické formě. Objevuje se obvykle v denním tisku při výročí významných osobností nebo se zařazuje v antologiích jako úvod k vybraným textům určitého autora.²⁸

²⁵ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (eds): *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, Praha: Libri, 2010, s. 168.

²⁶ Vičar, Jan: *Hudební kritika a popularizace hudby*, Praha: KLP, 1997, s. 26.

²⁷ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (eds): *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, Praha: Libri, 2010, s. 154.

²⁸ Hrabák, Josef: *Poetika*, Praha: Československý spisovatel, 1973, s. 342.

- **Nekrolog**

Stručné zhodnocení nedávno zemřelé, veřejně známé osobnosti. Nejčastěji se zařazuje do periodického tisku, ale někdy se vydává i v podobě drobnější samostatné publikace.²⁹ Jedná se o druh medailonu, který je prezentován s pozitivním akcentem.

- **Glosa**

Glosa je krátký komentář fejetonistického charakteru s polemickým zaměřením. Zpravidla se omezuje na jednu základní myšlenku, kterou rozvádí a v závěrečné pointě stupňuje. Myšlenka glosy bývá naznačena v jejím nadpisu.³⁰ Glosa pochází z dob, kdy noviny ještě neexistovaly. Dnešní glosa obsahuje konkrétní fakta i vztah autora k nim a patří k nejdrobnějším komentativním novinovým textům, proto bývá otiskována na tzv. názorových stránkách novin.³¹

- **Anonce**

Anonce je pozvánka na událost či kulturní akci. Neinformuje tedy o tom, co bylo, ale co bude. V dalším textu jsou rozlišeny dva typy anonce, stručná a rozšířená neboli komentovaná. Stručná anonce obsahuje pouze krátké informace a odpovídá charakteristice zprávy. V tabulce pod názvem Anonce – zpráva. Rozšířená, komentovaná anonce obsahuje tedy rozšířené, okomentované informace a odpovídá charakteristice komentované zprávy. V tabulce značena jako Anonce – komentovaná zpráva.

- **Jiné**

Jelikož ne všechny články je možno zařadit do určitého žánru, bylo tedy nutné vytvořit pro ně zvláštní, univerzální kategorii. Tato kategorie nese název Jiné a jsou zde řazeny seznamy, kulturní přehledy či žebříčky, konkrétně se jedná o články označené např. Kultura na víkend, Kultura dnes, Kulturní servis, Jak to viděl..., Nové knihy, Knihparáda, CD tipy či Filmový žebříček.

²⁹ Hrabák, Josef: *Poetika*, Praha: Československý spisovatel, 1973, s. 342.

³⁰ Vičar, Jan: *Hudební kritika a popularizace hudby*, Praha: KLP, 1997, s. 26.

³¹ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (et al.): *Praktická encyklopedie žurnalistiky*, Praha: Nakladatelství Libri, 2002, s. 75.

8 Analýzy zvolených tiskovin v letech 2000–2002

8.1 Deník Právo v letech 2000–2002

Již při otevření deníku Právo a jeho vložené přílohy s názvem Regionální zpravodajství, Severní Morava a Slezsko, či později Moravskoslezský kraj, je jasné, že kultuře zde nebyl věnován nijak velký prostor. Jednotlivé kulturní články bylo nutné složitě vyhledávat mezi ostatními, jen zřídka se objevila půlstrana či celá strana s názvem Kultura. Dny, kdy se o kultuře nepsalo vůbec, také nebyly žádnou výjimkou. Pokud se tedy nějaké články objevily, byly rozmístěny po téměř celém vloženém listu, a to od strany 8 až po stranu 20. Nejčastěji se však vyskytovaly na stranách 10, 11 a 12. Tento fakt se odvíjí i od skutečnosti, že i ono vložené Regionální zpravodajství nemávalo pevně stanovené místo.

Ve sledovaném tříletém období se objevilo celkem 941 článků týkajících se kultury. Jejich poměr v těchto třech letech byl rovnoměrný, v každém roce se objevilo něco málo přes 300. Průměrně jich tedy vyšlo 26 za měsíc. Vezmeme-li na vědomí fakt, že měsíc má zhruba třicet dní, z čehož jsou čtyři neděle, kdy noviny nevycházejí, je možno konstatovat, že tedy vycházel průměrně jeden kulturní článek denně. Po dalším průzkumu se ukázalo, že nebývaly vyhrazeny dny, kdy by se dávala kultuře přednost. Například v jednom týdnu se o kultuře nejvíce psalo ve středu, v dalším týdnu ve čtvrtek atd. Z tabulky vyplynulo, že ve všech třech letech byly, z hlediska informací o kultuře, nejslabšími měsíci červenec a srpen, které přinesly celkem ve všech třech letech 44 a 43 kulturních článků. Vůbec nejhorší situace nastala v roce 2001, kdy jich v červenci bylo zaznamenáno pouhých 10 a v srpnu 13. Naopak, celkově na kulturní dění nejvydatnější byl březen s počtem 106 zmínek.

Z celkového počtu článků jich autoři 343, tedy 36,45 %, opatřili fotografií. Ta byla vždy pouze v černobílém formátu. Objevovaly se také jen samostatné fotografie s krátkou popiskou. Ty se nazývaly fotorámečky. Ve sledovaném období se jich však použilo velmi málo, celkem 44, tedy 4,68 %.

8.1.1 Autoři článků

Z celkového počtu článků jich 551, což je 58,55 %, napsala jedna autorka, a to Táňa Artušenková. Ty delší a obsáhlejší publikovala pod svým celým jménem, naopak menší útvary opatřovala pouze šifrou „ta“. Její články měly téměř vždy stejnou strukturu a kompozici. Působily tedy dojmem, jako by byly dělány podle stejné šablony. Tato autorka také vždy připravovala již zmíněnou stranu nebo půlstranu s názvem Kultura. Táňa Artušenková byla tedy nejčastější přispěvatelkou kulturních článků. Věnovala se všem uměleckým druhům, ale zároveň také psala i ostatní zpravodajství.

Ukázka typického článku autorky Táni Artušenkové:

Ostravské loutkové divadlo chystá premiéru pohádky o Krakonošovi

Premiéru pohádky Marie Kubátové Jak Krakonoš s Trautenberkem vedli válku, připravují v pátek v ostravském Divadle loutek. Jak uvedla dramaturgyně divadla Hermína Motýlová, nejedná se o příběhy, které děti znají z Večerníčků.

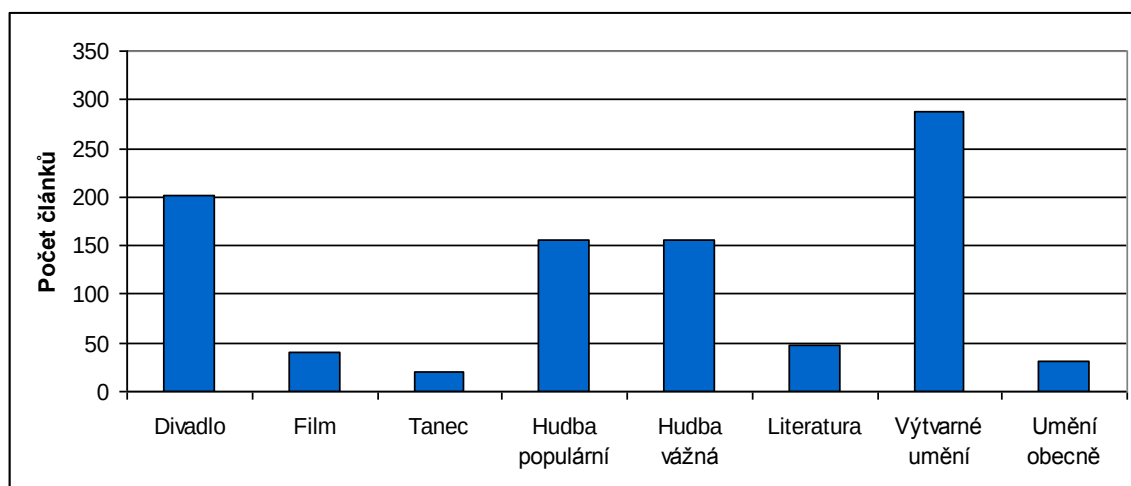
"I v naší pohádce se setkají s Krakonošem, Trautenberkem, hajným, Kubou, Ančí, ale naše dramatizace vychází ze stejnojmenné divadelní hry této spisovatelky. Příběh je úplně jiný," řekla Právu Motýlová. Kromě známých postaviček tu vystupují i pohádkové postavy - lesní žínka, květinová panenka, čarodějnice, hastrman, zaječí rodina z Krakonošovy zahrádky. Podle Motýlové je Marie Kubátová svéráznou autorkou, která velmi pěkně pracuje s jazykem. Ve svých dílech používá i nářečí. V době normalizace však její díla nebyla vydávána. Teprve v devadesátých letech se mohli čtenáři s touto spisovatelkou blíže seznámit. "Překvapilo mne, že v roce 1997 pracovníci dětských knihoven vyhlásili její pohádky za nejčtenější dětskou literaturu," konstatovala Motýlová a dodala, že ji zaujal nejen jazyk, ale také ekologické téma, které celou tvorbu Kubátové doprovází. Své literární nadání zdědila Marie Kubátová po mamince Amálii Kutinové, autorce Gabry a Málinky. Režie pohádky se ujal Zdeněk Havlíček, který v těchto dnech oslaví své 70. narozeniny. V nejnovější inscenaci loutkového divadla se v roli Krakonoše představí Ivan Feller, Trautenberka hraje Jiří Sedláček, hajného Dušan Feller, Anče Lenka Pavlíčková, Kubu Richard Liberda. Scénu vytvořil Alexandr Babraj, hudbu složil Vadim Petrov. Začátek premiéry je v 17 hodin.³²

³² Deník Právo, Severní Morava a Slezsko, 16. 2. 2000, s. 13.

Autorka vždy v úvodu zmínila, o jakou kulturní akci se vlastně jedná. Poté následoval odstavec s určitou charakteristikou, v tomto případě divadelní hry, jindy například výstavy. Ten býval proložen i přímou řečí. V závěru Arťušenková uvedla hlavní představitele a kdy akce začíná. Většinou se tedy jednalo o rozšířenou neboli komentovanou anonci.

K dalším autorům kulturních textů, kteří však přispívali podstatně méně, patřili Ivan Trnka, Zdeněk Figura a Jiří P. Kříž. Ivan Trnka se věnoval výtvarnému umění, Zdeněk Figura hudbě, převážně populární, a Jiří P. Kříž zase divadlu.

8.1.2 Druhy umění

Graf č. 1: Deník Právo - druhy umění

Z uvedeného grafu je patrné, že největší počet článků, konkrétně 310 (32,94 %), se zabývalo obecně hudbou. Toto zjištění se dalo předpokládat, uvědomíme-li si oblibu hudebního umění u všech vrstev čtenářského spektra. Překvapivé naopak je, že stejný počet článků se věnoval hudbě populární i vážné. Texty o vážné hudbě se nejčastěji zabíraly festivaly skladatelů vážné hudby a Janáčkovou filharmonií Ostrava. Hudba populární byla nejčastěji reflektována prostřednictvím festivalů, koncertů a vystoupení v ostravském klubu Boomerang.

Druhou pomyslnou příčku, s počtem článků 288 (30,61 %), obsadilo výtvarné umění. V této oblasti umění se autoři věnovali především výstavám. Mezi nejvíce

zastoupené patřily výstavy malířských autorů, poté díla fotografů a sochařů. Velký prostor byl také dán architektonickým památkám.

Třetím nejčastěji zmiňovaným druhem umění bylo divadlo, s počtem 202 článků (21,47 %). Největší počet z nich se věnoval činohře v divadlech ostravských a také ve Slezském divadle opavském. Méně zastoupeny byly ostravské loutkové divadlo a jednotlivé divadelní festivaly.

Mezi třetím a čtvrtým pořadím je velmi výrazný rozdíl. Zatímco třetí divadlo zaznamenalo textů 202 (21,47 %), literaturou se jich zaobíralo jen pouhých 48 (5,1 %). O divadle se tedy psalo čtyřikrát častěji než o literatuře. V oblasti literatury se čtenáři nejčastěji dočetli o právě vycházejících knihách a jejich křtech.

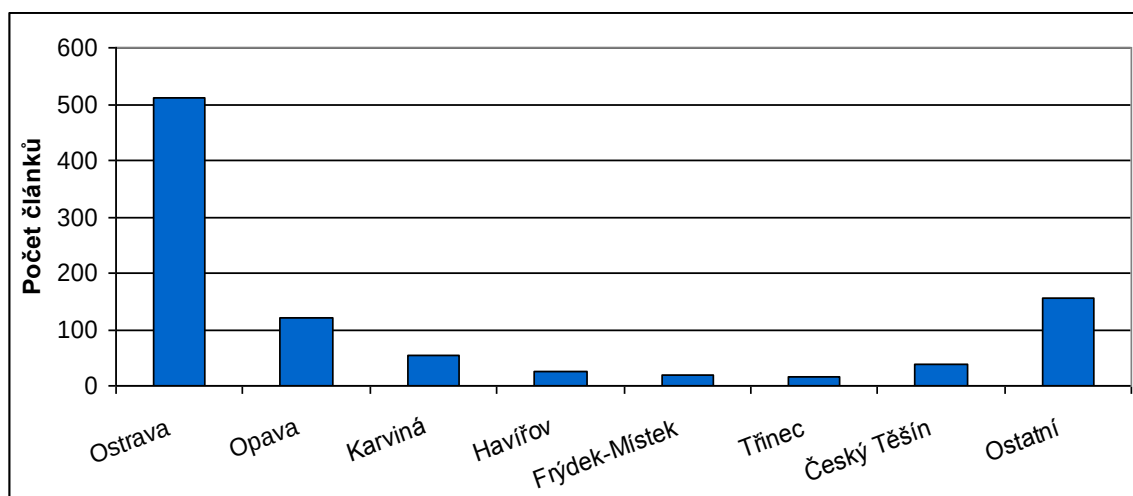
Filmu byl věnován ještě menší prostor než literatuře. Celkem bylo zaznamenáno 41 článků (4,36 %), týkajících se tohoto umění. Čtenáři se mohli dočíst zejména o nových filmech a o filmových festivalech, kde nejčastěji zmiňovaným byl ostravský Febiofest.

S počtem 31 článků (3,29 %) za tři roky se nyní dostáváme ke kategorii umění obecně. Zde se nejčastěji objevovaly texty o různých multižánrových festivalech, které se tedy věnovaly několika druhům umění. Byly to například Španělské dny v Ostravě, Řecký festival v Krnově, Další břehy v Opavě či Bezručova Opava. Pozadu nezůstaly ani články o uměleckých školách a kultuře obecně. Španělské dny a Řecký festival reflektují španělskou a řeckou kulturu, a to ve všech druzích umění. Další břehy je festival týkající se divadla, filmu, hudby a poezie, každoročně konaný v dubnu. Je zaměřen především na studenty středních a vysokých škol, ale i všechny příznivce umění. Bezručova Opava pak patří k nejstarším kulturním festivalům na území České republiky. Tento kulturní svátek nese od roku 1958 jméno nejznámějšího opavského rodáka Vladimíra Vaška alias Petra Bezruče. Festival nabízí pestrou škálu všech uměleckých druhů – literaturu, výtvarné umění, divadlo, film, hudbu. Každoročně festival naplňuje ve svém programu předem stanovené téma, např.: „Žena v umění“.³³

Nejmenší pozornosti redaktorů se těšil tanec, který zaznamenal jen 21 článků (2,23 %). Autoři se v této kategorii věnovali zejména ostravskému tanečnímu divadlu Zóna a také baletu.

³³ Dostupné z WWW: <<http://www.opava-city.cz/bezrucovaopava/>>. [citováno 2013-03-16].

8.1.3 Oblasti / Lokality / Města / Regiony

Graf č. 2: Deník Právo - oblasti / lokality / města / regiony

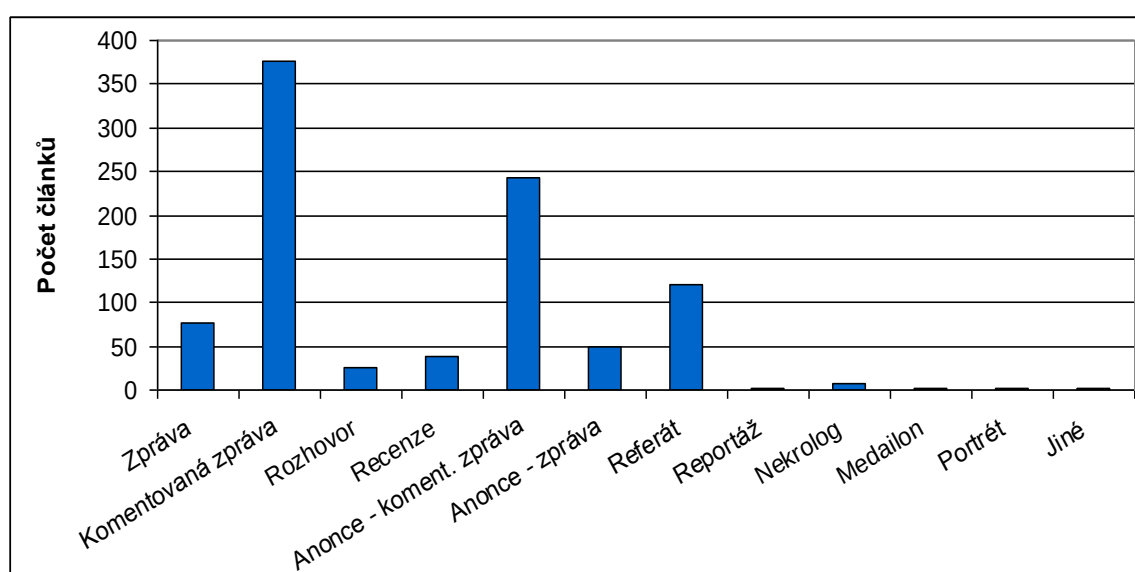
Více než polovina (54,2 %) nalezených článků, konkrétně tedy 510, se týkala umění ve městě Ostrava. Tento výsledek je logický, neboť Ostrava je třetím největším městem v České republice a také největším městem Moravskoslezského kraje. Toto krajské město nabízí velkou škálu kulturního vyžití. Autoři článků se věnovali všem druhům umění. V oblasti divadla to byly hlavně čtyři stálé divadelní scény, mezi něž patří Národní divadlo moravskoslezské se scénami Divadlo Antonína Dvořáka a Divadlo Jiřího Myrona, dále Divadelní společnost Petra Bezruče, Komorní scéna Aréna a Divadlo loutek Ostrava. V oblasti vážné hudby se nejčastěji psalo o mezinárodně uznávané Janáčkově filharmonii Ostrava, každoročně pořádaném mezinárodním festivalu klasické hudby Janáčkův máj, a také o operních scénách již zmíněných divadel. Hudbu populární nejčastěji reprezentovaly texty o koncertech, vystoupeních v klubu Boomerang a hudebním festivalu Colours of Ostrava. V Ostravě existuje také řada galerií, o nichž se psalo v oblasti výtvarného umění. Byly to například Galerie výtvarného umění v Domě umění a výtvarné centrum Chagall.

Druhým městem, jehož kultura se nejčastěji těšila reflexi novinářů publikujících v Právu, se stala Opava, a to s počtem 121 článků (12,86 %). Jednotliví autoři psali nejčastěji o Slezském divadle. Dále se zmiňovali také o festivalech, k nimž patřily například Bezručova Opava či festival Další břehy, a o výstavách v Domě umění.

Třetím městem, k němuž se vázalo 53 článků (5,62 %), byla vyhodnocena Karviná, čtvrtým pak Český Těšín s 37 články (3,93 %). S ještě menším počtem článků následoval Havířov, Frýdek Místek a Třinec.

Početná byla i kategorie nesoucí název Jiné. Zde byly řazeny jak články týkající se více měst, tak obecné články, například o nových filmech či knihách, u nichž město nelze určit, a také města s menším počtem článků.

8.1.4 Novinářské žánry

Graf č. 3: Deník Právo - novinářské žánry

Přejdeme k samotným novinářským žánrům. Jednoznačně nejčastěji používaným, s počtem 377 (40,06 %) článků, se stala komentovaná zpráva. Novináři tedy tento žánr psali nejhojněji, neboť o takovéto typy článků je u čtenářů největší zájem. Hlavní roli hrál rozsah článku a typ informací, které se v něm používaly. Čtenář novin se zajímá zejména o zpravodajství. Komentovaná zpráva autorovi umožní nejen přinést důležité informace, ale použít výňatky z rozhovoru, rozvést program apod., a to většinou čtenáři stačí.

Druhé místo zaujala anonce, konkrétně rozšířená neboli komentovaná anonce. Do této kategorie náleželo 243 článků (25,82 %). Nejčastější přispěvatelkou tohoto žánru se svými „šablonovitými články“, či v tomto případě spíše pozvánkami, byla již zmíněná Táňa Artušenkova. Toto zjištění je překvapivé a hlavně záslužné, protože

v dnešní žurnalistice je spíše trendem psát o událostech, které se staly, a nikoliv avizovat kulturní události a tím plnit popularizační a propagační funkci.

S počtem 120 článků (12,75 %) následoval referát. Referovalo se na úrovni všech druhů umění. Tedy jak na poli literatury – o vyšších knihách, divadla – o ztvárněných inscenacích, hudby – o uskutečněných koncertech, tak i výtvarného umění – o proběhnutých výstavách.

Klasickým, nejstarším a nejjednodušším zpravodajským žánrem je zpráva. Žánr zprávy čítal 76 článků (8,08 %). Je s podivem, že se tento žánr objevoval jen takto zřídka. Dokazuje to, že novináři upřednostnili rozsáhlejší články, které nejsou omezeny pouze na poskytování základních faktů.

Dále následovala stručná anonce. Do této kategorie patřilo 49 článků (5,21 %). Z těchto údajů tedy vyplývá, že celkem 125 (13,28 %) článků obsahovalo pozvánky na jednotlivé kulturní akce, a to jak do divadel, na hudební koncerty, filmové projekce, křty či autogramiády knih a v neposlední řadě také na výstavy.

Další pozici zaujala recenze se 38 články (4,04 %). Nejvíce recenzí bylo publikováno z oblasti divadelní činohry, a to jak z opavské, tak z ostravské scény.

Ve sledovaném období bylo zaznamenáno pouhých 26 rozhovorů (2,76 %), z čehož 14 jich bylo publikováno hned v roce 2000. I přes tento malý počet stihli novináři vyzpovídat osobnosti ze všech kulturních odvětví. Nejvíce rozhovorů však vedli s osobami z oblasti divadla. Tyto články nebyly nijak dlouhé a téměř vždy obsahovaly i fotografii s portrétem dotazovaného.

Dále následují žánry, kterých se za celé tři roky objevilo méně než deset. S počtem sedmi článků (0,74 %) sem patří nekrolog. Pouhé tři (0,32 %) byly psány formou reportáže. První z nich se věnovala odhalení sochy v Suchdole nad Odrou, druhá pak koncertu populární hudby v Hradci nad Moravicí. Třetí reportáž byla druhem fotoreportáže. Sem patřila celá strana černobílých fotek, jež vyšla 5. dubna 2002 a nesla název Chopinovské nokturno hostila Ostrava. Jednalo se o hudební akci, které se zúčastnila spousta známých osobností české kulturní scény a která měla i charitativní účel. Na fotkách bylo možno zhlédnout například Kateřinu Brožovou, Zoru Jandovou či Lubomíra Brabce. Jedním článkem (0,1 %) byly zastoupeny žánry medailon a portrét.

8.2 Mladá fronta Dnes v letech 2000–2002

Stejně jako deník Právo, má i Mladá fronta Dnes svou regionální přílohu. Ta ve sledovaných letech nesla název Severní Morava a Slezsko, později Moravskoslezský kraj. V této příloze se nacházela také strana, která se jmenovala Kultura. Pokud však kulturních článků nebylo tolik, aby celou stranu zaplnily, bývala kulturní část vložena do jiné tematické oblasti. Vždy však byla zřetelně oddělena čarou, s drobným názvem Kultura. Druhou možností představovalo doplnění kulturní strany inzercí, televizním programem či seznamem pod názvem Kultura dnes, Kultura na víkend atp. Tento seznam neboli kulturní servis vycházel každý den, a to i když občas samotná kultura nevyšla. Býval zpravidla na jiné stránce, než samostatná kultura, ne vždy však na straně se stejným číslem. Číslo kulturních stránek nebývalo také vždy stejné, většinou se však jednalo o strany 3 a 4.

Celkem se za sledované tříleté období objevilo 3998 článků z oblasti kultury. Jejich počet však s narůstajícími léty ubýval. Zatímco v roce 2000 jich bylo zaznamenáno 1497 (37,44 %), v roce 2001 pak 1391 (34,79 %) a v roce 2002 už jen 1110 (27,76 %). Průměrně tedy vyšlo 111 článků měsíčně, což dále znamená, že na jeden den připadly čtyři. Celkově nejsilnějším měsícem byl překvapivě únor (i když má nejmenší počet dní) s celkem 358 články. Další pozice pak obsadily měsíce červen a listopad. Naopak nejslabšími měsíci se ukázaly být prosinec s 293 a červenec s 295 články. Velké množství z nich, konkrétně 1477 (36,94 %), bylo opatřeno také fotografií. Ale i fotek, stejně jako kulturních článků, postupně ubývalo. To se však nedá říci o již zmíněných fotorámečcích. Těch bylo zaznamenáno 82 (2,05 %) a největší počet jich překvapivě vyšel právě v posledním roce, tedy 2002.

8.2.1 Autoři článků

Největší počet článků, celkem 907 (22,69 %), napsal Jiří Macháček. Ten přispíval buď pod celým svým jménem, nebo pod šifrou „jam“. Téměř všechny své texty Macháček publikoval v letech 2000 a 2001. V posledním roce, tedy 2002, byl objeven pouze jeden článek tohoto autora. Naopak, dominantní autorkou v roce 2002 byla Tereza Gavlíková, která z celkového svého počtu 630 (15,76 %) článků jich zaznamenala většinu právě v tomto roce. Ve zbylých dvou letech tato autorka

publikovala pouze jeden článek, a to v roce 2000. Gavlíková psala také buď pod celým svým jménem, nebo pod šifrou „tag“. Na přelomu let 2001 a 2002 tedy zřejmě došlo k zásadní výměně autorů, kdy hlavní místo Jiřího Macháčka obsadila Tereza Gavlíková. Je však otázkou, zda to byla zcela šťastná výměna, neboť se kultuře poté v listu tolik nevěnovalo, článků se tak objevovalo podstatně méně, přestože koncepce zůstala zachována. Místa kulturních článků byla zaplněna inzercemi. Za těmito dvěma autory, již však s daleko menším počtem textů, se objevil spolupracovník redakce Martin Jiroušek. Jiroušek publikoval 209 (5,23 %) článků a téměř tři čtvrtiny z nich byly vydány v roce 2001.

Do kulturní sekce přispívali však i jiní publicisté. Mezi nejčastěji přispívající patřili Miroslav Vlček a Ivona Foltisová či hudební publicista M. Herbert Procházka. Zajímavým a jistě velice přínosným faktem je, že se zde objevovaly i články odborníků ve svém oboru. Mezi nejčastěji přispívající patřili literární historik Libor Pavera, výtvarný kritik Milan Weber a také výtvarný kritik a zároveň fotograf Tomáš Pospěch. Své poznatky a doporučení také publikovali zaměstnanci z prodejen hudebních nosičů a knih. Z hudebních prodejen přispívali například Alena Vzatková a Jiří Plesník, z oblasti knižní pak Luděk Jičínský a Leoš Bílek.

Ukázka recenze Aleny Vzatkové:

Sinéad O' Connor se nezměnila

Čas prázdnin se na nás valí plným proudem, tak nemeškejme a připomeňme si novinky na letním hudebním poli.

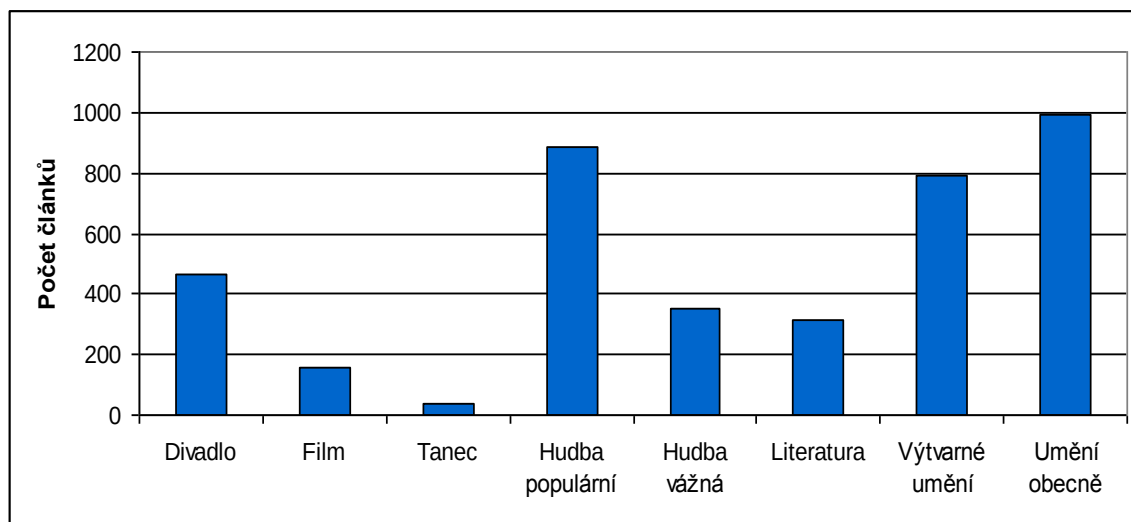
A začneme pěkně zostra. U Monitoru vydává britská heavymetalová skupina Iron Maiden album Brave New World se znovusenavrativším Brucem Dickinsonem.

U Warnerů vydává dle vlastních slov vysněné album Eric Clapton spolu s králem nejlepšího blues B. B. Kingem – Riding With The King, které splňuje dokonalé spojení dvou legend blues a rocku. O další překvapení se postarala irská rebelka Sinéad O' Connor s albem Faith and Courage. Nepodlehla vlivům nové doby a tato deska potvrzuje, že je stále stejná. A jako pomyslná třešnička na dortu úspěchu alba Metallica S and M vychází DVD z tohoto jedinečného počínu.³⁴

³⁴ Deník Mladá fronta Dnes, Severní Morava a Slezsko, 15. 6. 2000, s. 3.

Nejen těmto odborníkům, ale i samotným čtenářům býval dáván prostor. Ti zde publikovali své názory na hudební festivaly, výstavy, atd. Ne všichni autoři byli tedy profesionální novináři.

8.2.2 Druhy umění

Graf č. 4: Mladá fronta Dnes - druhy umění

Z uvedeného grafu je patrné, že nejhojněji zastoupeným druhem umění v jednotlivých článcích byla hudba s celkovým počtem 1238 (31,04 %) článků. Pokud hudbu dále rozdělíme, pak bylo napsáno 884 článků o hudbě populární a 354 o hudbě vážné. Stejně jako u celkového počtu článků i u populární a vážné hudby jich postupně ubývalo. Jako zajímavost je možno uvést, že zatímco v roce 2000 zaznamenala vážná hudba 157 článků, tak v roce 2002 to bylo již pouhých 74. Což je tedy o více než polovinu méně. Texty o vážné hudbě se nejčastěji zabíraly koncerty osobností vážné hudby, koncerty Janáčkovy filharmonie a operou. Populární hudba byla reflektována především prostřednictvím koncertů osobností či kapel populární hudby a hudebními festivaly. Například 10. července 2000 vyšla dokonce čtyřstránková příloha o kopřivnickém festivalu Šlahouny. V roce 2000 zde čtenáři také nalézali seznamy či žebříčky nejvíce žádaných alb s názory či radami odborníků. Ty však postupně vymizely a v dalším období se již nevyskytovaly vůbec. Své místo zde měla i alternativní hudba, jejímž autorem byl již zmíněný M. Herbert Procházka.

Pomyslné druhé místo za hudbou obsadila „univerzální“ kategorie umění obecně. Zde spadalo celkem 995 (24,89 %) článků. Do této kategorie byly zařazeny zejména přehledy typu kulturního servisu, jež nesly názvy Kultura dnes, Kultura na víkend, Kultura na svátky atp. Jelikož však vycházely každý den a byly neustále stejného, obecného typu, nebylo možno je blíže specifikovat. Jednalo se o ucelený přehled nabízených kulturních akcí z celé sféry umění.

S celkovým počtem 791 (19,78 %) textů následovalo výtvarné umění. Také zmínky o tomto umění měly klesající tendenci. Autoři se v této sekci věnovali zejména expozicím v ostravských galeriích. Konkrétně například v galeriích Magna, Fiducia, Galerii 761, Nové síni, Sokolské či Chagall.

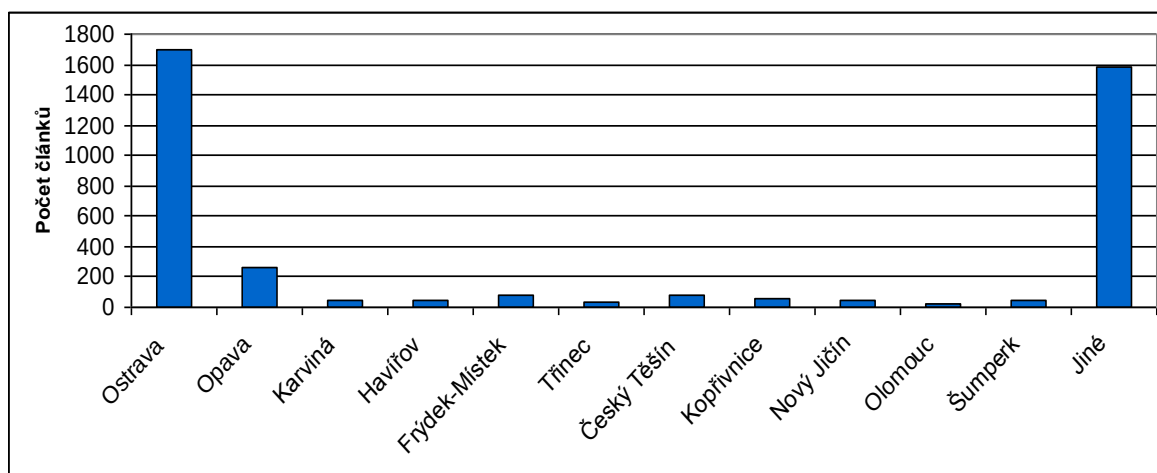
Za výtvarným uměním se ocitla oblast divadla. O divadle bylo napsáno 466 (11,66 %) článků a jako jedno z mála nezaznamenalo ve sledovaném období klesající tendenci. Na poli divadelním se čtenáři mohli dočíst zejména o činohrách v divadlech ostravských a opavském Slezském divadle. Dne 5. února 2002 také vyšla strana plná článků a fotek s názvem Jak se žije mladým ostravským hercům. Prostor byl také dán jednotlivým divadelním festivalům.

Dále s celkovým počtem 314 (7,85 %) článků následovala literatura. Zde byl také markantní rozdíl mezi počtem textů v jednotlivých letech. Zatímco v roce 2000 jich literatura čítala 137, v roce 2002 pak pouhých 64. Autoři se věnovali zejména recenzím a referátům o knižních novinkách, výjimku netvořily ani články o literárních soutěžích a následných oceněních. V roce 2000 zde spadaly také seznamy či žebříčky nejlépe prodávaných knih s názory a radami odborníků. Ty však, stejně jako nejvíce žádaná alba, během roku postupně vymizely a dále nebyly nalezeny již vůbec.

S počtem 157 (3,93 %) článků za sledované období byla zaznamenána kategorie filmu. Film neměl stoupající ani klesající tendenci. Udržoval si průměrně stejný počet 52 článků ve všech třech letech. V této sekci se nejvíce referovalo o filmových novinkách a zvalo se na jejich promítání.

Nejméně se autoři věnovali tanci. Ten zaznamenal celkem pouhých 37 (0,93 %) článků. Ty pak čtenáře informovaly o ostravském tanečním divadle Zóna a o baletu.

8.2.3 Oblasti / Lokality / Města / Regiony

Graf č. 5: Mladá fronta Dnes - oblasti / lokality / města / regiony

Při pohledu na graf je možno konstatovat, že hlavním kulturním městem sledovaného tříletého období byla Ostrava. Celých 1697 (42,45 %) článků bylo spjato právě s tímto městem. Ostrava je největším kulturním městem Moravskoslezského kraje a týkaly se jí bez výjimky všechny druhy umění.

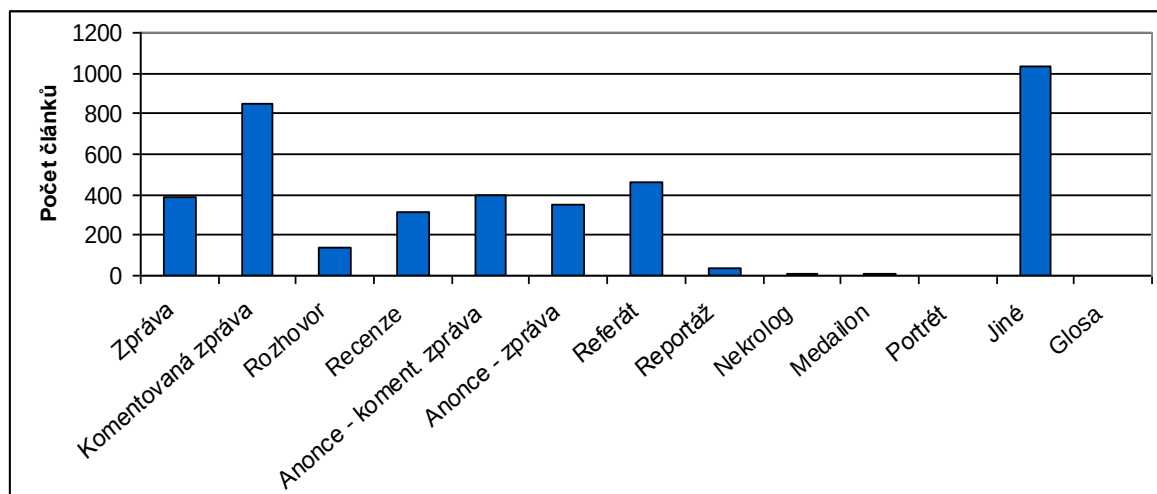
Za Ostravou, s již daleko menším celkovým počtem 266 (6,65 %) článků, následovala Opava. Opavská kultura se věnovala zejména divadlu a výtvarnému umění.

Dále se pak za sebou seřadila, jak je patrné v grafu, města Frýdek-Místek, Český Těšín, Kopřivnice, Havířov, Šumperk, Karviná, Nový Jičín, Třinec a Olomouc.

Nabízí se otázka, proč nebyla dále rozdělena tak početná kategorie jiné. Tato kategorie nemohla být dále rozčleněna, neboť zde byly řazeny jak články týkající se více měst, tak obecné články, například o nových filmech či knihách, u nichž město nelze určit, a také města s menším počtem článků.

Zajímavé je i zjištění, že ve vyhodnocení našla své místo i města, jež nejsou součástí Moravskoslezského kraje. Konkrétně tedy Olomouc a Šumperk. Zdejší kultura byla zřejmě natolik důležitá, že si zasloužila místo i v jiném krajském deníku, než je jí vlastní. Další možnost může být ta, že se v Moravskoslezském kraji v té době nekonalo tolik kulturních akcí, a tudíž nebylo i tolik možností, o čem by mohli jednotliví autoři psát. Využili tedy články z jiných krajů a oblastí.

8.2.4 Novinářské žánry

Graf č. 6: Mladá fronta Dnes - novinářské žánry

Jednoznačně největší počet článků byl žánrově zařazen do kategorie jiné. Konkrétně 1037 (25,94 %), což bylo něco přes čtvrtinu z celkového počtu. Do této kategorie spadaly především již zmíněné přehledy kulturního servisu, jež vycházely každý den. Dále pak žebříčky nejvíce žádaných alb, nejlépe prodávaných knih či soutěže o vstupenky.

S počtem 847 (21,19 %) článků zaujal pomyslné druhé místo žánr komentované zprávy. I tento žánr, stejně jako již zmíněné druhy umění a počty článků, měl klesající tendenci. Nejednalo se však o nijak markantně patrný rozdíl.

Dále bylo nalezeno 461 (11,53 %) referátů. Referovalo se na poli všech druhů umění. Tedy jak o koncertech, výstavách, divadelních hrách, knížkách či filmech. Referáty se řadily k delším článkům. Nejdelší z nich, půlstránkový, vyšel 28. března 2000 a byl zaměřen na výtvarné umění.

Čtvrtým a pátým nejčastěji nalezeným žánrem, s pouhým rozdílem šesti článků, byly rozšířená anonce s 398 (9,95 %) a zpráva s 392 (9,8 %) články. Oba tyto žánry jich zaznamenaly shodně v průměru 130 ročně.

Dále byla vyhodnocena stručná anonce. Tento žánr čítal 351 (8,78 %) článků. Po sečtení obou typů anonce vyšel fakt, že celkem bylo zaznamenáno 749 (18,73 %) těchto anoncí, tedy pozvánek.

Po stručné anonci následovala recenze. Recenzí bylo publikováno 318 (7,95 %). I recenze měla klesající tendenci v počtu článků. Zatímco v roce 2000 bylo

zaznamenáno 130 recenzí, v roce 2002 již pouhých 67. Jednalo se tedy o téměř poloviční úbytek tohoto žánru.

Mezi početné žánry patřil i rozhovor se 143 (3,58 %) články. Jestliže recenze zaznamenala úbytek téměř poloviční, rozhovor pak ještě větší. Zatímco v roce 2000 bylo vyzpovíáno 65 osobností kultury, v roce 2002 již pouhých 20. Jednalo se tedy o více než dvoutřetinový úbytek. Nejdelší rozhovor se objevil 29. prosince 2000, byl opatřen fotkou a délkově odpovídal celé straně. Tento rozhovor byl proveden s literárním kritikem, editorem a pedagogem Igorem Fricem. Jednalo se nejen o nejdelší rozhovor, ale také celkově o nejdelší článek.

Byť nezaznamenala reportáž nijak velký počet článků, s počtem 35 (0,86 %) však stále patřila mezi ty v celku početnější.

Nejmenšímu počtu článků se pak těšili nekrolog se sedmi (0,16 %), medailon se šesti (0,15 %), portrét se dvěma (0,05 %) a glosa s pouhým jedním (0,03 %) článkem.

8.3 Moravskoslezský den (Moravskoslezský deník) v letech 2000–2002

Jelikož byly tyto noviny jako jediné regionální, byla práce s nimi nejjednodušší. Kultura se z pravidla objevovala na celé jedné straně. Po dobu existence novin s názvem Moravskoslezský den se čísla kulturních stránek pozměňovala. Až se vznikem nových novin, tedy Moravskoslezského deníku, dne 1. října 2001, se toto umístění stalo fixním. Po dobu celého týdne se kulturnímu dění věnovala strana číslo 12. Také v tomto deníku ke kultuře náležel kulturní servis, tedy přehled pořádaných akcí. Tento servis zpočátku vycházel pouze v pracovních dnech. Od dubna 2000 se začal objevovat na stejné straně společně s kulturou. Občas se však stalo, že se objevil samostatně bez kultury. Od října 2001 se také vydávání kulturního servisu ustálilo a začal se vyskytovat denně na straně číslo 13.

V letech 2000–2002 se v těchto novinách objevilo celkem 6112 článků reflektujících kulturu Moravskoslezského kraje. V jednotlivých letech 2000 a 2002 se jich vyskytl téměř stejný počet, konkrétně 2077 (33,98 %) a 2076 (33,97 %). Oba dva roky tedy převyšovaly nad rokem 2001, kdy bylo publikováno 1959 (32,05 %) kulturních článků. Kulturou se tedy zabývalo zhruba 170 článků měsíčně, což znamenalo šest a půl denně. Nejsilnějším měsícem se ukázal být červen s počtem 614

článků, druhé místo obsadil duben, který jich zaznamenal o pouhé tři méně, a jako třetí skončil květen, který jako poslední také překročil hranici 600 textů. Naopak, nejméně se o kultuře psalo v září, kdy bylo publikováno 357 článků. Dále se jako nejslabší měsíce ukázaly prosinec a červenec. Stejně jako jinde, byly i v tomto deníku některé texty opatřeny fotografií. Celkem se takovýchto textů objevilo 1853 (30,32 %), což je téměř třetina z celkového počtu. Zatímco v roce 2000 jich bylo zaznamenáno 522, v roce 2002 již jejich počet vzrostl na 698. Celkový nárůst tedy činil 176 fotek. Z celkového počtu fotografií jich pouhých 10 bylo uvedeno v barvě a všechny byly otištěny v roce 2001. Otázkou však je, proč zrovna tyto fotky byly barevné. Články u zmíněných fotografií nebyly nikterak výjimečné, neobsahovaly nejdůležitější informace ani nepojednávaly o významných kulturních událostech. Jako zajímavý se však ukázal být i fakt, že za celé tři roky se v kulturní sekci neobjevil ani jeden fotorámeček. Autoři tedy dávali jednoznačně přednost delším článkům, jež byly opatřeny fotkou, než pouhým fotorámečkům, tedy fotkám s krátkou popiskou.

Po celou sledovanou dobu se objevovaly i kratší zprávy opatřené nápisem Tip dne. Ty lákaly čtenáře vždy na určitou kulturní událost, jednalo se tedy o anonce. Těchto tipů celkem vyšlo 452 (7,4 %), přičemž více než polovina z nich vyšla hned v úvodním roce. Od zlomového 1. října 2001 Tipů dne postupně ubývalo.

Ukázka Tipu dne autora „ava“:

Novoroční koncert

Houslista Ivan Ženatý a klavírista Jaroslav Kolář se představí dnes v 19 hodin v sále Základní umělecké školy Vrchlického v Havířově na Novoročním koncertě. V programu zazní skladby E. H. Griega, B. Smetany, C. A. Debussyho, O. Máchy a P. I. Čajkovského.³⁵

8.3.1 Autoři článků

Největší počet článků byl publikován pod šifrou „ava“. Pod touto šifrou se však neskrýval jeden autor, nýbrž dva. Jednalo se o Janu Janošcovou a Janu Knižátkovou,

³⁵ Deník Moravskoslezský den, 20. 1. 2000, s. 12.

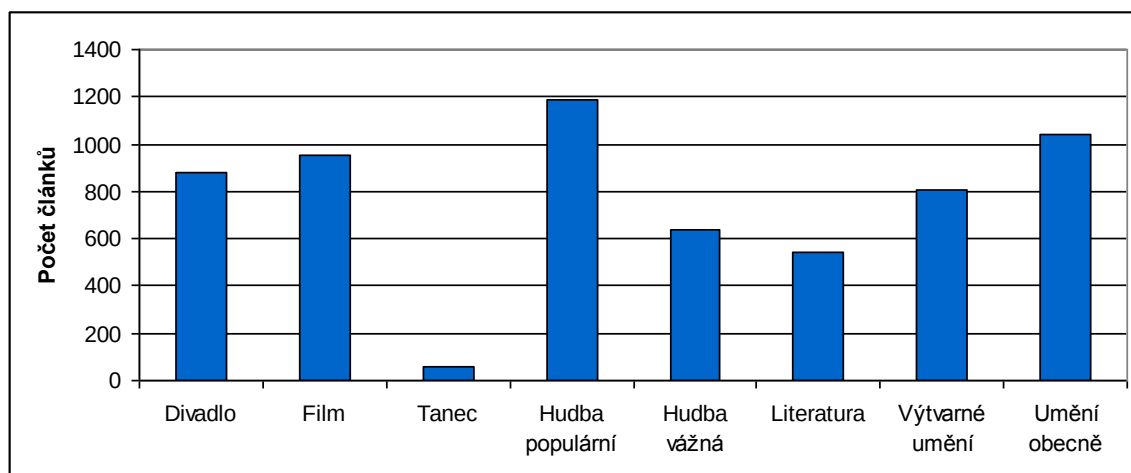
které jako jediné ve sledované době působily v redakci v Ostravě. Ostatní nalezení autoři přispívali svými texty z Olomouce. Obě redaktorky psaly také pod svými celými jmény. Jelikož však nebylo možno zjistit, kolik článků publikovala Janošcová a kolik Knižátková, musela být považována univerzální šifra „ava“ pouze za jednoho autora. Z tohoto důvodu se jejich články publikované pod celými jmény nemohly připočítat. Celkový počet článků byl 1287 (21,06 %). Autorky však nepřispívaly celé tři roky, nýbrž pouze do 1. října 2001, tedy 21 měsíců. Poté obě kulturní redakci opustily. Avšak i přesto obsadily texty psané pod touto šifrou první místo. Jednalo se převážně o krátké zprávy, jež se objevovaly vždy na okraji strany. Většina z nich byly anonce, tedy pozvánky na kulturní akce různých druhů umění.

Vznik nových novin s sebou přinesl nového hlavního kulturního redaktora, Břetislava Uhláře. Uhlář publikoval delší články pod celým svým jménem a ty kratší pouze pod šifrou „hla“. Počet jeho článků činil 1057 (17,29 %), a to i přes již zmíněný fakt, že tento autor přispíval až od 1. října 2001, tedy po dobu pouhých patnácti měsíců. Většina z těchto článků se týkala města Ostravy. Břetislav Uhlář píše do kulturní sekce Moravskoslezského deníku dodnes.

Třetím nejčastěji publikujícím autorem zkoumaných novin byl Ladislav Vrchovský s počtem 272 (4,45 %) článků. I tento autor psal ty delší pod celým svým jménem a kratší pouze pod šifrou „vrch“. Vrchovského články tvořily zejména referáty a recenze z celé umělecké sféry. Vrchovský patřil v neposlední řadě k menšině redaktorů, kteří v redakčním týmu zůstali i po transformaci novin. Dalšími dvěma byly Jitka Mořková (moř) a Gabriela Kovaříková (gk).

O kulturních akcích z oblasti novojičínska psal ve sledovaném období články Josef Gabzdyl. S ním provedený rozhovor je součástí přílohy.

8.3.2 Druhy umění

Graf č. 7: Moravskoslezský den (deník) - druhy umění

Jednoznačně největší počet článků, celkem 1826 (29,88 %), byl věnován hudbě. Hudbě populární se věnovala daleko větší pozornost než hudbě vážné. Zatímco o populární hudbě bylo napsáno 1118, o hudbě vážné pouhých 638 textů, tedy o více než 500 méně. Shodně oba druhy hudby zaznamenaly nejmenší počet v roce 2001. Do října 2001 také vycházel sloupek pro čtenáře a zároveň milovníky hudby, nesoucí název CD tip. Ten byl však poté spojen i se sekci knih a nesl tak název nový, Nové knihy, CD.

Pomyslné druhé místo s celkovým počtem 1042 (17,05 %) článků obsadila univerzální kategorie umění obecně. Více než tři čtvrtiny z nich, konkrétně tedy 866 (83,11 %), patřily kulturnímu servisu. Ten se v jednotlivých letech pouze minimálně odlišoval.

Třetím nejčastěji zmiňovaným druhem umění byl film, o němž bylo napsáno 954 (15,61 %) článků. U této kategorie sledujeme v celkovém počtu článků klesající tendenci. Bylo to však z toho důvodu, že od konce září 2001 přestaly vycházet filmové přehledy, jež nesly názvy Filmový žebříček, Filmové hity, Videožebříček či Videotip. Ty tak tvořily velkou část této kategorie. V počtech článků se však nejednalo o nijak velký rozdíl. Prostor zmíněných přehledů byl poté zřejmě ponechán zprávám ze světa filmu. Po celé sledované období však každé pondělí vycházel článek, jenž hodnotil televizní program uplynulého víkendu. Jednalo se zejména o recenze. Ty byly také doplněny menším článkem, názorem veřejně známé osobnosti, jak i ona viděla tento televizní víkend. Tento názor nesl název Jak to viděl...

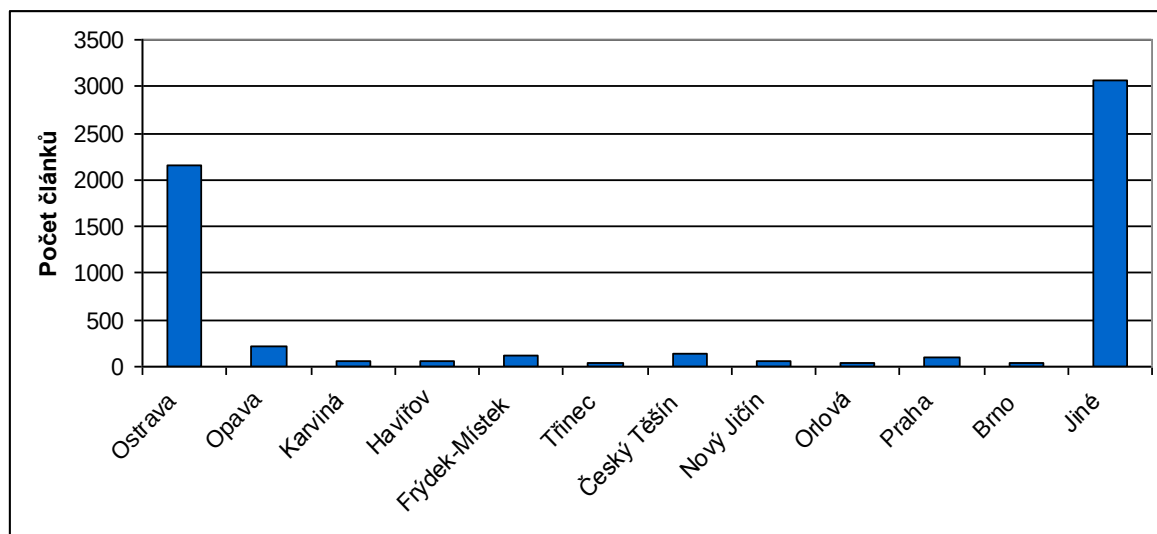
Následovala oblast divadla. Divadlo zaznamenalo 879 (14,38 %) článků, které měly ve sledovaném období vzrůstající tendenci. Pouze v roce 2002 však počet divadelních zpráv překonal hranici 300. Mezi nejpočetnější články patřily ty o činohře ostravských divadel a také rozhovory s divadelními osobnostmi.

O několik článků za divadlem se ocitlo výtvarné umění s 807 (13,2 %) zmínkami. V této kategorii se čtenáři, jak je již zvykem, mohli dočíst zejména o výstavách v ostravských galeriích. Tyto výstavy se týkaly většinou malířství, ale také fotografií a sochařství.

Následovala literatura. O knihách bylo publikováno 546 (8,93 %) článků. Jako literární den byla vždy brána středa. Ve středu vycházely referáty či recenze o knižních novinkách, a to i s fotkami jejich titulních stran. V průběhu celého týdne si čtenáři také mohli prohlédnout seznamy, jež nesly název Nové knihy a Knihparáda. To všechno však s 1. říjnem 2001 také skončilo. Proto byl také od této doby zaznamenán pokles článků týkajících se literatury. Jediné, co přetrvalo, byly Nové knihy. I ty však prošly změnou a jejich vydávání nebylo již tak pravidelné. U literatury bylo jen zřídka možno určit, jakého města se články týkaly. Měly totiž většinou obecný charakter.

S nejmenším počtem, s pouhými 60 (0,98 %) články, byl vyhodnocen tanec. Mezi nejpočetnější v této kategorii patřily články, jež se týkaly baletu. Všechny z nich, až na jednu výjimku, byly spjaté s městem Ostrava.

8.3.3 Oblasti / Lokality / Města / Regiony

Graf č. 8: Moravskoslezský den (deník) - oblasti / lokality / města / regiony

Z celkového počtu článků jich 2156 (35,27 %) bylo spjato s uměním ve městě Ostrava. Z tohoto faktu tedy vyplývá, že více než třetina se týkala právě tohoto krajského města. Jelikož se jedná o největší město Moravskoslezského kraje, nabízí využití ve všech oblastech kultury. Všechny těchto oblastí se také týkaly jednotlivé články.

Město Ostravu následovala se součtem 226 (3,7 %) článků Opava. Největší počet z nich se věnoval opavskému Slezskému divadlu.

Třetím nejčastěji zmiňovaným městem byl Český Těšín. Tohoto města se týkalo 137 (2,24 %) článků. Většina z nich byla i v Českém Těšíně spjata se sférou právě divadelní.

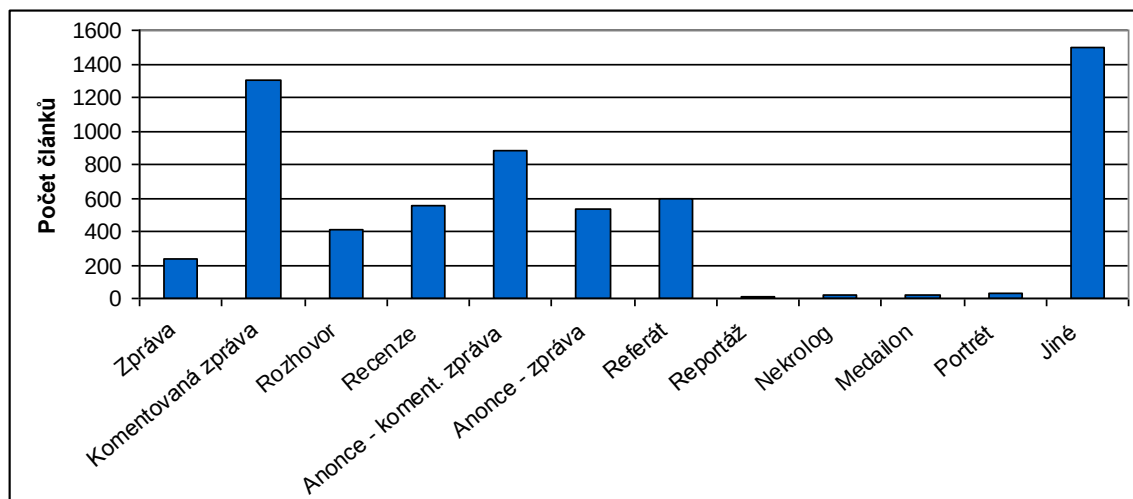
Hranici sta článků z měst moravskoslezských jako poslední překročil Frýdek-Místek, s počtem 112 (1,83 %). Frýdeckomístecká kulturní scéna se zabírala celou uměleckou sférou.

Na dalších místech se pak seřadila města Praha, Havířov, Karviná, Nový Jičín, Brno, Třinec a Orlová.

Početná byla, samozřejmě, i kategorie článků s názvem Jiné. Zde spadala opět města s menším počtem článků, než jsou ta, která znázorňuje graf, obecné články, u nichž město nelze určit, a také články týkající se více měst než pouze jednoho. Největší počet článků zde tvořily přehledy Kulturního servisu.

Jak je patrné, také Praha a Brno našly v grafu své místo, a to i přesto, že nespadají do zvoleného kraje. Jedná se však o dvě největší města České republiky, z čehož lze logicky usoudit, že jejich kultura je opravdu důležitá, proto našla své místo také v regionálním deníku.

8.3.4 Novinářské žánry

Graf č. 9: Moravskoslezský den (deník) - novinářské žánry

Největší počet článků byl žánrově zařazen do kategorie jiné. Konkrétně tedy 1499 (24,53 %). Přes polovinu z nich tvořil Kulturní servis. Ten zaznamenal celkem 866 (57,77 %) z celkového počtu textů. Ostatními početnými zástupci zde byly seznamy a žebříčky nesoucí názvy CD tip, Filmový žebříček, Filmové hity, Videožebříček, Nové knihy, Knihparáda, atp.

Žurnalistickým žánrem, který se objevoval nejhojněji, byla jednoznačně komentovaná zpráva, jež zaznamenala 1302 (21,30 %) článků. Pomineme-li kategorii jiné, jediná komentovaná zpráva zaznamenala přes 400 článků, a to v každém ze tří let. Celkově tedy i jako jediná přesáhla hranici 1000.

Další pozici obsadil žánr komentované anonce. Těchto anoncí se objevilo 886 (14,5 %). Nejslabším byl rok 2001, kdy jich bylo zaznamenáno pouhých 255 oproti zbylým dvěma letům, kdy se článků objevilo přes 300.

S počtem 598 (9,78 %) článků se dále ocitl referát. Referovalo se, stejně jako v předchozích tiskovinách, na poli všech uměleckých druhů. Nejčastěji pak z oblasti literatury a filmu. Tedy o knižních a filmových novinkách.

Dále byla s celkovým počtem 557 (9,11 %) článků zaznamenána recenze. Většina z nich byla také doplněna fotografií.

O pouhých 20 článků za recenzí byla vyhodnocena stručná anonce. Tento žánr čítal 537 (8,79 %) článků. Celkově je tedy možno konstatovat, že za uvedené tříleté období bylo publikováno 1423 (23,28 %) anoncí, tedy pozvánek. Oba druhy zaznamenaly nejmenší počet článků shodně v roce 2001.

Ve sledovaném tříletém období bylo zaznamenáno 409 (6,69 %) rozhovorů. Pouhých pět z nich bylo otištěno bez fotky dotazovaného. Rozhovory patřily mezi nejrozsáhlejší texty vůbec. Ten nejdelší z nich byl otištěn hned v prvním čísle, tedy dne 3. ledna 2000. Rozsahově odpovídal třem čtvrtinám strany a jako autoři byli uvedeni Jitka Motřková a Petr Bieleš. Novináři jej opatřili také černobílou fotografií a dotazovaným byl tehdejší ministr kultury Pavel Dostál.

Jako poslední z početných žánrů byla vyhodnocena zpráva se 240 (3,93 %) články. Žánr zprávy, jako jeden z pouhých dvou, zaznamenal celkovou vzrůstající tendenci.

Následují žánry, jichž se celkově objevilo méně než 30. S počtem článků 26 (0,43 %) zde spadal portrét, se 24 (0,39 %) medailon, a 22 (0,36 %) jich zaznamenal nekrolog. S počtem 11 (0,18 %) článků se jako předposlední umístila reportáž. Na reportáže nejchudší byl rok 2001, kdy byla zaznamenána pouhá jedna z uvedených jedenácti. Jeden (0,02 %) jediný článek, jenž vyšel hned v roce 2000, byl žánrově označen jako glosa.

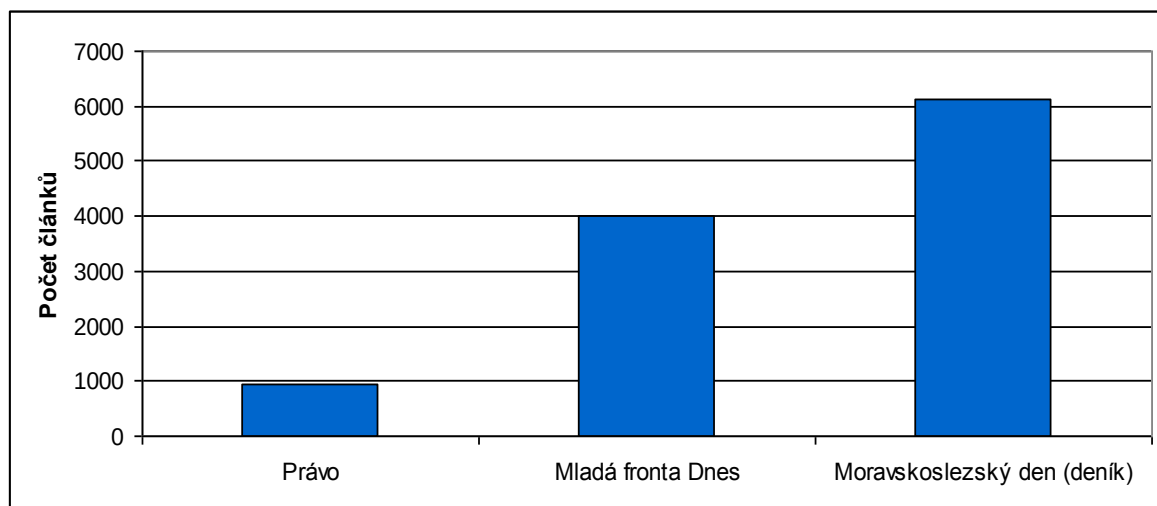
Změny v kulturní rubrice, které přinesl 1. říjen 2001 a s ním spojený přechod Moravskoslezského dne v Moravskoslezský deník:

- Ustálily se strany, na nichž vycházely kultura a kulturní servis. U kultury se jednalo o stranu 12 a u kulturního servisu o 13.
- Postupně začalo ubývat článků, jež nesly označení Tip dne.
- Objevil se nový hlavní kulturní redaktor Břetislav Uhlář.

- Došlo ke změně i u ostatních autorů. K menšině, která v týmu zůstala, patřili Ladislav Vrchovský, Jitka Mořková a Gabriela Kovaříková.
- Zmizel sloupek pro milovníky hudby CD tip.
- Začal vycházet nový typ článku nesoucí název Nové knihy, CD.
- Přestaly vycházet filmové přehledy, jež nesly názvy Filmový žebříček, Filmové hity, Videožebříček či Videotip.
- Přestaly vycházet seznamy, nesoucí název Knihparáda.
- Nadále již pouze omezeně vycházely přehledy Nové knihy.
- Ve středu přestaly vycházet početné literární recenze či referáty.
- Rok 2001 vyšel také celkově jako nejchudší na kulturní články. I to je spojeno s přechodem Moravskoslezského dne na Moravskoslezský deník.

9 Vzájemné srovnání a celkové vyhodnocení analýz

Tato část bakalářské práce se věnuje srovnání tří již uvedených vyhodnocení kulturních rubrik deníků Právo, Mladá fronta Dnes a Moravskoslezský den (deník).

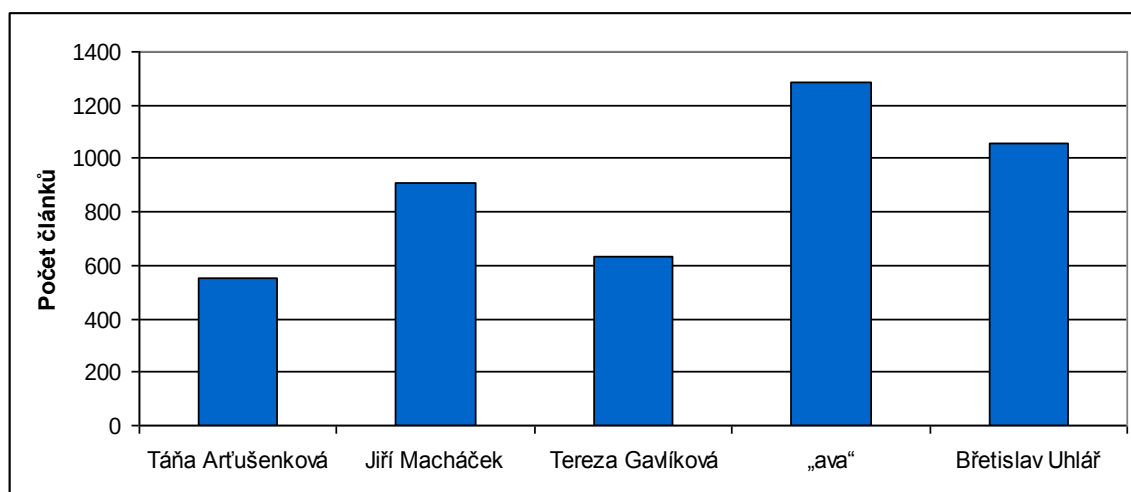
Graf č. 10: Celkové vyhodnocení počtu článků

Jak je patrné z uvedeného grafu, jednoznačně největší prostor byl kultuře ponechán v Moravskoslezském dni (deníku). Celkem bylo ve sledované době napsáno 11 051 článků týkajících se kultury. Z tohoto počtu jich 6112 (55,31 %) bylo nalezeno právě v Moravskoslezském dni (deníku). Jednalo se tedy o více než polovinu. Toto zjištění se však dalo předpokládat, neboť v regionálním tisku je tradičně ponecháván větší prostor dění z regionu, a v něm hraje kultura svou podstatnou roli. S počtem 3998 článků (36,18 %) následoval deník Mladá fronta Dnes. S 941 (8,51 %) pak Právo. Oproti ostatním dvěma deníkům se u Práva jednalo o opravdu zanedbatelný počet.

Zajímavým se ukázal být fakt, že ani v jednom případě sledované tiskoviny nezaznamenaly stejný nejsilnější či nejslabší měsíc. Zatímco jako nejsilnější se projevíly měsíce červenec, únor a červen, jako nejslabší naopak březen, prosinec a září.

Celkem 3673 (33,24 %) článků bylo opatřeno fotografií. U všech sledovaných tiskovin se jednalo shodně o zhruba jednu třetinu z celkového počtu. Je nutno se také zmínit o fotorámečcích. Těch bylo celkem zaznamenáno 126 (1,14 %). Jednalo se tedy o velmi zanedbatelný počet. Zajímavé bylo, že ani jeden fotorámeček nebyl nalezen v Moravskoslezském dni (deníku).

9.1 Autoři článků

Graf č. 11: Celkové vyhodnocení autorů článků

Největší počet článků byl publikován pod univerzální šifrou „ava“. Byť nepřispívaly Janošcová s Knižátkovou po celé tříleté období, i přesto byly s počtem 1287 (11,65 %) článků vyhodnoceny jako nejhojněji píšící autorky. Své články publikovaly pouze v titulu Moravskoslezský den, tedy do 1. října 2001.

Ani autor s 1057 (9,56 %) články však nepůsobil v kulturní rubrice po celé sledované období. Břetislav Uhlář se začal věnovat kulturní sekci až se vznikem Moravskoslezského deníku, tedy od 1. října 2001.

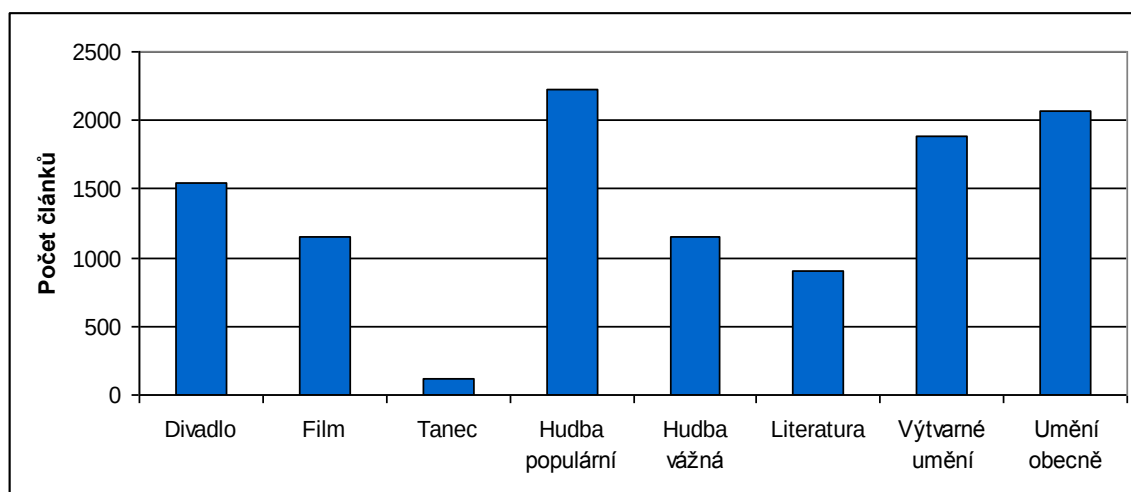
Za Břetislavem Uhlářem byl vyhodnocen redaktor deníku Mladá fronta Dnes Jiří Macháček. Macháček napsal 907 (8,21 %) článků. Publikoval sice po celé tři roky, ale v roce posledním se jednalo o pouhý jeden jeho článek.

Další autorkou, jež se vešla do hodnocení, byla Tereza Gavlíková. Ta přispěla počtem 630 (5,7 %) článků, přičemž 629 z nich vyšlo v roce posledním.

Posledním významným přispěvatelem kulturních textů pak byla s počtem 551 (4,99 %) článků vyhodnocena Táňa Artušenková. Artušenková publikovala své „šablonovité“ články v deníku Právo a jako jediná z uvedených přispívala po celé tříleté období.

Je však nutno uvést, že pouze u deníku Mladá fronta Dnes nepublikovali své články jen autoři novináři. U těchto novin byl prostor ponechán i jiným přispěvatelům, konkrétně různým specialistům, ale také čtenářům.

9.2 Druhy umění

Graf č. 12: Celkové vyhodnocení druhů umění

Stejně jako v jednotlivých denících, byla i celkově nejčastěji zaznamenaným druhem umění jednoznačně hudba se 3372 (30,51 %) články. I kdyby byly vyhodnoceny samostatně hudba populární a hudba vážná, přesto by nejhojněji publikovaným druhem umění byla hudba, v tomto případě by to byla hudba populární. Ta čítala 2225 (20,13 %) článků.

O něco málo za hudbou se ocitla kategorie umění obecně, se 2068 (18,71 %) články. Ty nejčastěji publikované zde jednoznačně tvořily přehledy kulturních servisů. Výjimkou však byl deník Právo, kde se tyto přehledy nevyskytovaly vůbec. Právo tedy oproti dvěma ostatním deníkům zaznamenalo výrazně menší počet článků v této kategorii. Zatímco Mladá fronta Dnes a Moravskoslezský den (deník) zaznamenaly kolem jednoho tisíce, Právo pak pouhých 31 článků.

S počtem 1886 textů (17,01 %) následovalo výtvarné umění. Byť i s daleko menším celkovým počtem, přinesla Mladá fronta Dnes téměř stejný počet záznamů jako Moravskoslezský den (deník). Konkrétně tedy 791 a 807. Čtenáři se mohli dočíst zejména o malířských výstavách.

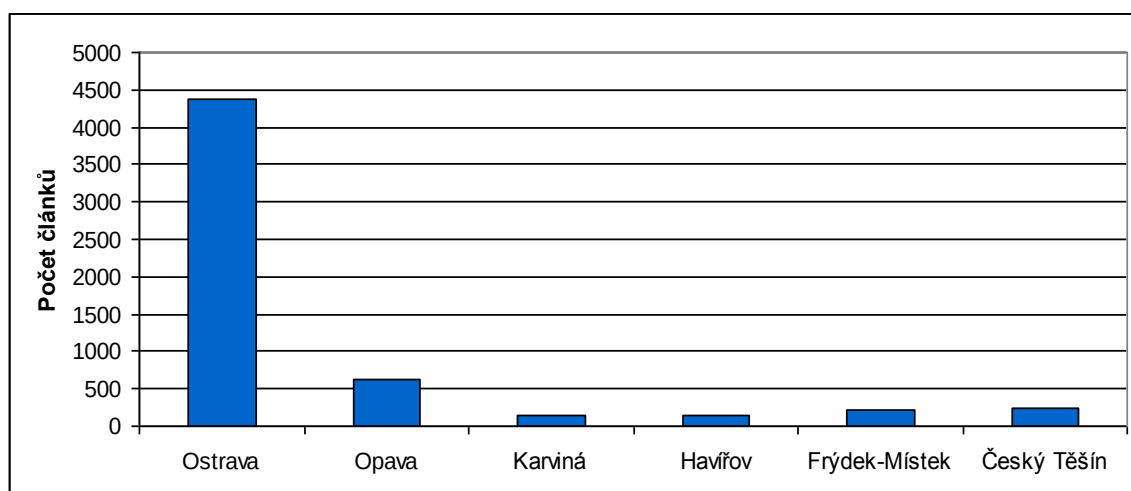
Za výtvarným uměním bylo publikováno největší množství článků z oblasti divadla. Do kategorie divadla spadalo 1547 (14 %) článků. Divadlo bylo zaměřeno zejména na činohru ostravských divadel. Po divadlech ostravských následovala scéna Slezského divadla opavského.

V 1152 (10,42 %) článcích se mohli čtenáři dočíst o kategorii filmu. Celých 954 z nich (82,81 %) bylo otištěno v Moravskoslezském dni (deníku). Ten jako jediný obsahoval také přehledy jako Filmový žebříček, Filmové hity, Videožebříček či Videotip.

Po filmu následovala s 908 (8,22 %) články literatura. Také článkům o literatuře byl ponechán největší prostor v Moravskoslezském dni (deníku). Zásahu na tom měly zejména středy, které byly do 1. října 2001 brány jako literární dny. Každou středu vycházely referáty či recenze o knižních novinkách.

Nejmenší počet článků byl řazen do kategorie tance. Celkově tedy pouhých 118 (1,07 %). Tanec však neskončil poslední jen v tomto celkovém vyhodnocení, nýbrž i ve všech třech předchozích.

9.3 Oblasti / Lokality / Města / Regiony

Graf č. 13: Celkové vyhodnocení oblastí / lokalit / měst / regionů

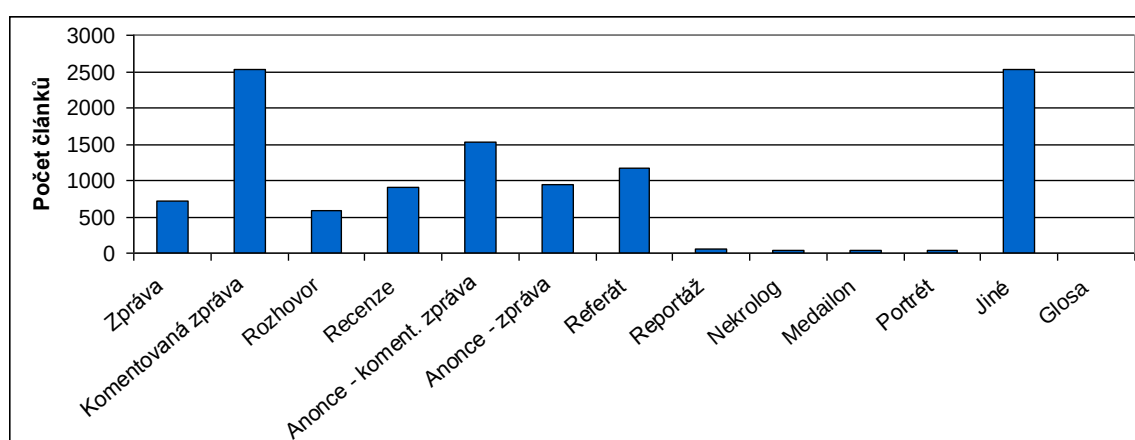
Stejně jako ve všech jednotlivých vyhodnoceních, byla jednoznačně zcela dominantním městem Ostrava. Celkem 4363 (39,48 %) kulturních článků se zde bez výjimky týkalo všech uměleckých druhů. Psalo se nejen o divadle, hudbě, výtvarném umění, filmu, ale také o literatuře a tanci.

Druhá za Ostravou se tradičně ocitla Opava, již však s daleko menším počtem 613 (5,55 %) článků. Největší množství se jich objevilo v Mladé frontě Dnes. Nejčastěji publikovaným druhem umění bylo divadlo.

Za těmito dvěma dominantnějšími městy se řadila další větší města Moravskoslezského kraje. K těmto patřily Český Těšín, Frýdek-Místek, Karviná a Havířov.

Zajímavé také je, že ve vyhodnocené první desítce se objevilo i hlavní město Praha se 109 články. Jelikož Praha disponuje největší nabídkou kultury, psalo se o ní i v tiskovinách Moravskoslezského kraje.

9.4 Novinářské žánry

Graf č. 14: Celkové vyhodnocení novinářských žánrů

Největší počet článků byl žánrově zařazen do kategorie jiné, jednalo se o 2536 (22,95 %) článků. Toto číslo je však součtem pouze dvou deníků, neboť v deníku Právo nebyla tato kategorie vůbec nalezena.

Následoval žurnalistický žánr, který jako jediný překročil hranici dvou tisíc, a to komentovaná zpráva s počtem 2526 (22,86 %) nalezených článků. Jednalo se tedy o jednoznačně nejčastěji publikovaný novinářský žánr. Autoři jej upřednostnili zřejmě z toho důvodu, že komentovaná zpráva nemá nijak pevně stanovenou strukturu a mohou ji tedy rozšířit i o další fakta, která čtenáře nejvíce zajímají.

Počet 1527 článků (13,82 %) náležel komentované, rozšířené anonci. Více než polovina z nich byla publikována v Moravskoslezském dni (deníku).

Za komentovanou anonci následoval žánr referátu. Celkem bylo zaznamenáno 1179 (10,67 %) referátů. Referovalo se zejména o knižních a filmových novinkách.

Formou anonce, tentokrát však stručné, bylo napsáno 937 (8,48 %) článků. Více než polovinu těchto anoncí psali autoři právě v regionálním Moravskoslezském dni (deníku). Je tedy možno konstatovat, že celkem 2464 (22,3 %) textů tvořily pozvánky na různé kulturní akce.

Dále byla vyhodnocena recenze. Celkem bylo napsáno 913 (8,26 %) recenzí. Na recenze nejslabší se ukázal být rok 2002.

Za recenzí následovala klasická, stručná zpráva, s počtem 708 (6,41 %) článků. Přes 400 z nich bylo nalezeno v Mladé frontě Dnes. Z tohoto výsledku jednoznačně vyplynulo, že novináři dávali přednost rozsáhlejším článkům, jež mohli doplnit jakýmkoliv komentářem.

Posledním, vcelku početným žánrem byl rozhovor. Celkem novináři vyzpovídali 578 (5,23 %) osobností kultury. Rozhovory vždy patřily k těm nejdelším článkům a většina z nich byla opatřena také fotografií dotazovaného.

Z méně početnějších žánrů následovaly reportáž se 49 (0,44 %), nekrolog s 36 (0,33 %), medailon s 31 (0,28 %) a portrét s 29 (0,26 %) články. Na posledním místě byla vyhodnocena glosa, jež zaznamenala pouhé dva (0,02 %) články.

9.5 Srovnání novin na základě jedné kulturní události

Jako událost z Moravskoslezského kraje byl vybrán Mezinárodní hudební festival Janáčkův máj. Historie tohoto hudebního festivalu v Ostravě sahá až do poválečných let minulého století, kdy můžeme vysledovat první snahy o obohacení hudebního života. Oficiální název Janáčkův máj festival získal v roce 1976. V roce 1996 se festival stal zakládajícím členem Asociace hudebních festivalů České republiky a o rok později členem velice prestižní Evropské hudební asociace, a to jako třetí člen z České republiky. V Ostravě se tedy každoročně sjíždí špičkoví představitelé světové hudební kultury a publiku se představují přední sólisté, dirigenti a soubory.³⁶

Nejméně pozornosti této kulturní události věnoval deník Právo. V Právu vyšlo ve sledovaných letech 19 článků. Všechny publikovala Táňa Artušenkova a jednalo se zejména o pozvánky na jednotlivé koncerty, žánrově tedy o rozšířené anonce. Pouhý jeden článek byl opatřen fotografií.

³⁶ Dostupné z WWW: <<http://www.janackuvmaj.cz/cs/o-festivalu>>. [citováno 2013-03-31].

V deníku Mladá fronta Dnes bylo o Janáčkově máji napsáno celkem 42 článků. O tento počet se podělila pouze dvojice autorů, a to Jiří Macháček, jenž publikoval většinu z nich, a v roce 2002 jej pak zastoupila Tereza Gavlíková. Jednalo se zejména o komentované zprávy. Menší zastoupení pak měly rozšířená anonce a recenze. Téměř třetina článků byla také opatřena fotografií.

Suverénně největší počet článků vyšel v regionálním Moravskoslezském dni (deníku). Celkem bylo tedy napsáno 64 textů zaobírajících se festivalem Janáčkův máj. Téměř polovinu z celkového počtu článků, konkrétně 31, tvořily recenze. V letech 2000 a 2001 byl jejich výhradním autorem Oldřich Heřmanský a v roce 2002 pak Břetislav Uhlář. Zbýlé články tvořily zejména stručné anonce, označeny často jako Tip dne.

Jako událost z jiné oblasti než je sledována, byl vybrán Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. MFF Karlovy Vary je jeden z nejstarších filmových festivalů vůbec. Jeho 1. ročník se uskutečnil v roce 1946. Festival je určen laické i odborné veřejnosti. Největší pozornost je věnována Mezinárodní soutěži celovečerních hraných filmů. Festival představuje každoročně poprvé v České republice více než 200 nových filmů z celého světa. Řada filmů se díky tomuto uvedení dostane do české nebo zahraniční distribuce, na televizní obrazovky či do programu jiných festivalů.³⁷

Pouze v jediných sledovaných tiskovinách se psalo o tomto významném mezinárodním festivalu. Těmito tiskovinami byl Moravskoslezský den (deník). Deníky Právo a Mladá fronta Dnes tedy nezaznamenaly ani jednu zmínku. V těchto listech se o zmíněném festivalu psalo zcela jistě v přílohách kraje Karlovarského.

Celkem bylo v Moravskoslezském dni (deníku) publikováno 14 článků. Největší počet z nich vyšel v roce 2000, kdy se jednalo o osm článků. Naopak nejméně jich bylo napsáno v roce 2001, kdy šlo o pouhé články dva. V obou těchto letech byli autory všech zmínek Simona Polcarová a Milan Líčka. V roce posledním, tedy 2002, byly zaznamenány články čtyři a všechny napsal Břetislav Uhlář. Celkem osm článků bylo opatřeno také fotografií. Největší počet textů byl napsán formou komentované zprávy či recenze. Dále se pak jednalo o žánry referátu a reportáže.

³⁷ Dostupné z WWW: <<http://www.kviff.com/cz/o-festivalu/predstaveni-festivalu/>>. [citováno 2013-04-02].

Celkové výsledky své práce jsem konzultovala s nynějším vedoucím ostravské redakce deníku Právo, Pavlem Karbanem. Rozhovor je součástí přílohy.

10 Závěr

Tato bakalářská práce podává obraz kultury v denících Právo, Mladá fronta Dnes a Moravskoslezský den (deník) v Moravskoslezském kraji v letech 2000–2002. Cílem práce bylo zmapovat a zanalyzovat kulturní sekce zmíněných tiskovin. Na základě vyhodnocení vznikly tři analýzy. Nejdůležitější částí je pak vzájemné srovnání těchto tří vzniklých analýz a nová vyhodnocená fakta a zjištění.

Jako nejzásadnější se ukázal být fakt, že největší prostor kultuře byl ponechán v Moravskoslezském dni (deníku). Tyto tiskoviny zaznamenaly 55,31 % z celkového počtu článků. Dále následovala Mladá fronta Dnes, v níž bylo nalezeno 36,18 % článků. Nejméně jich pak bylo nalezeno v deníku Právo, a to pouhých 8,51 %. Tento výsledek se však dal očekávat, neboť jediný Moravskoslezský den (deník), byl ze zvolených novin regionální. Logicky by tedy měl ponechávat regionální kultuře největší prostor. Tento předpoklad se tedy potvrdil. Potvrzen byl pak ještě jednou, a to když bylo provedeno srovnání novin na základě jedné kulturní události. Z tohoto srovnání vzešel totožný výsledek. Jelikož v Mladé frontě Dnes byl regionálnímu zpravodajství ponechán větší prostor než v deníku Právo, ani tento výsledek nemůže být nijak překvapivý. Zatímco Mladá fronta Dnes obsahovala 8 stran z regionu, na kterých svůj prostor dostávaly pravidelně také kultura a kulturní servis, v Právu šlo nejčastěji o 2 strany regionální, tudíž i kultuře náležel menší prostor. Také zde jako v jediném ze zvolených deníků chyběly přehledy typu kulturního servisu.

Nejčastěji se vyskytujícím druhem umění se ukázala být hudba, jež zaznamenala 30,51 % z celkového počtu článků. Toto zjištění se dalo předpokládat, uvědomíme-li si oblibu hudebního umění u všech vrstev čtenářského spektra. Jednalo se zejména o hudbu populární.

Město, jehož se týkalo 39,48 % článků, bylo největší město Moravskoslezského kraje, Ostrava. Také Ostrava tedy splnila předpoklad hlavního kulturního města tohoto kraje.

Jako nejhojněji publikovaný žurnalistický žánr se s 22,86 % nalezených článků ukázala být komentovaná zpráva. Komentovaná zpráva autorovi umožňuje nejen přinést důležité informace, ale použít výňatky z rozhovoru, rozvést program, apod. To většinou

čtenáři stačí a tento žánr je pro něj lépe čitelnější, než pouhá zpráva omezená na poskytování základních fakt.

Celkově ponechávaly tyto deníky prostor jak významným kulturním událostem či institucím (Janáčkova filharmonie Ostrava, ostravská divadla, opavské Slezské divadlo, Bezručova Opava, koncerty populárních osobností a skupin atp.), tak i těm méně významným. Toto zjištění je pochopitelné, neboť byla zkoumána kultura regionální. Pozornost si tedy zasloužily i menší a méně známější kulturní akce, jež by ve formátu celorepublikovém neměly význam (zejména vystoupení místních umělců, články o místních kulturních akcích či institucích).

Téma této práce by se dalo rozvinout řadou dalších analýz. Bylo by kupříkladu možné navázat dalšími roky, či zvolit jiné tiskoviny a poté vše vzájemně srovnat. Další zajímavou skutečností, kterou by bylo možné navázat, je provést analýzu zvolených tiskovin, avšak v nynějších letech, a také provést následné srovnání. Je tedy mnoho možností, které by tvořily témata navazující na tuto bakalářskou práci.

Resumé

Předkládaná bakalářská práce je zaměřena na celkový kulturní obraz v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2002. Jako tiskoviny byly vybrány deníky Právo, Mladá fronta Dnes a Moravskoslezský den, z něhož se později stal Moravskoslezský deník.

Cílem práce bylo zmapovat a vyhodnotit kulturní sekce těchto deníků, zjistit, jak velký prostor byl kultuře v denním tisku věnován, zda obraz jednotlivých druhů umění odpovídal jejich popularitě a jestli existovaly v přístupu k umění nějaké trendy. Také bylo sledováno, které noviny byly ke kultuře nejvstřícnější, jakým způsobem se o umění psalo, a která témata byla čtenářům na přelomu tisíciletí nabízena.

Úvodní teoretická část práce mapuje historii zvolených novin, jejich vydavatelství, skladbu listů, a také jejich obecný charakter. Rovněž je věnována pozornost charakteristice hlavních žurnalistických žánrů, obecnému stavu žurnalistiky na přelomu tisíciletí a profesní etice. Úvod v neposlední řadě prezentuje metodu výzkumu a analytický postup. Stěžejní je však část praktická. Tuto část tvoří přehled zjištěných údajů. Formou tabulek, grafů a jejich komentářů jsou sledovány novinářské žánry, druhy umění, témata článků i jejich autoři. Prezentovaná data jsou pak dále analyzována a srovnávána nejen vzhledem k jednotlivým ročníkům konkrétních novin, ale i mezi třemi tituly novin navzájem. Pozornost byla věnována i kompoziční stránce vybraných textů, způsobu psaní některých redaktorů, případně tomu, jak se s konkrétní událostí jednotlivé noviny vyrovnaly.

Z provedených analýz vzešel fakt, že největší prostor byl kultuře dán v regionálním Moravskoslezském dni (deníku). Naopak, zklamáním se ukázal být deník Právo, jenž zaznamenal, oproti uvedenému, pouhý zanedbatelný počet kulturních článků.

Summary

The thesis focuses on the overall appearance of culture in the newspapers of the Moravian-Silesian region between the years 2000 and 2002. The following periodicals have been researched: Pravo, Mlada fronta Dnes and Moravskoslezsky den (which later became Moravskoslezsky denik).

The aim of the thesis is to map and to evaluate the culture sections of these daily newspapers and to ascertain how much space was allowed for culture in the daily press. It determines whether the presence of individual forms of art corresponded with their popularity and whether there were any trends in the approach to art, which newspapers were most responsive to culture, in which way they wrote about it and which topics were offered to the readers at the turn of the millennium.

The first part of the thesis is theoretical and it maps the chosen newspapers' history, their publishers, page structure, and their character, in general. Attention is also paid to the characteristics of the main journalistic genres, the general position of journalism at the turn of the millennium and the ethics of the profession. Last but not least, the first part presents the method of research and the process of analysis. The practical and the key part of the thesis includes an overview of the discovered information. Journalistic genres, forms of art, article topics and their authors have been presented in charts and annotated graphs. The presented data is further analysed and compared not only in relation to the years of the individual newspapers but also the three newspapers are compared with one another. The composition of the chosen texts, the style of writing of some of the editors, and the way in which a particular event was dealt with by the different periodicals are also discussed.

Based on the analyses a conclusion has been drawn that the most space was given to culture in the regional paper Moravskoslezsky den (denik). On the other hand, the daily paper Pravo proved to be a disappointment, having offered only a very small number of culture oriented articles.

Zusammenfassung

In der vorliegenden Bachelor Arbeit wird auf das gesamte kulturelle Bild in gedruckter Region Mährisch-Schlesien in den Jahren 2000–2002 konzentriert. Es wurden folgende Drucke ausgesucht: Pravo, Mlada Fronta Dnes und Moravskoslezsky den, aus der später das Moravskoslezsky denik entstanden ist.

Ziel von dieser Arbeit war, bewerten zu können wie viel Platz für die Kultur reserviert war, ob das Bild verschiedenste Arten von Kunst auch deren Popularität entsprochen hat sowie ob sich ein Trend abgezeichnet hat. Es wurde auch beobachtet, welche Zeitungen waren zum Thema Kultur am freundlichsten, wie über die Kunst geschrieben worden ist und welche Themen die Leser an der Jahrtausend Wende geboten worden sind.

Der theoretische Teil der Arbeit zeigt die Geschichte der ausgewählten Zeitungen, ihre Verleger, Liedblättern und ihrer allgemeinen Charakter. Es achtet auch auf Merkmale der wichtigsten journalistischen Genres, der allgemeine Zustand des Journalismus an der Jahrtausend Wende und Berufsethik. Schließlich stellt die Einführung einer Methode der Forschung zum analytischen Verfahren. Der Schlüssel ist oft praktisch. Dieser Abschnitt besteht aus einer Übersicht der erfassten Daten. In Form von Tabellen, Grafiken und Kommentare werden ihre journalistischen Genres, Kunstformen, Themen Artikel und deren Autoren überwacht. Die dargestellten Daten werden dann analysiert und verglichen nicht nur im Hinblick auf Jahrgänge der bestimmte Zeitungen, sondern auch zwischen den drei Titel Zeitungen miteinander. Aufmerksamkeit wurde auch auf die Zusammensetzung des ausgewählten Textes, die Schreibweise von einigen Editoren, oder wie ein bestimmtes Ereignis mit verschiedenen Zeitungen fertig gestellt war.

Die Analysen zeigten, dass der größte Raum der Kultur wurde in der regionalen Mährischen Tagesblatt gegeben. Auf der anderen Seite erwies sich enttäuschend das Tageblatt Pravo, der im Vergleich, nur eine vernachlässigbare Anzahl vom kulturellen Artikel vermerkt worden sind.

Seznam literatury a pramenů

Literatura

Benda, Josef: *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989-2006*, vyd. 1, Praha, 2007.

Čuřík, Jaroslav: *Nové trendy v médiích. I, Online a tištěná média*, Brno, 2012.

Dočkal, Miroslav: *Novinářské žánry. Část 1*, Praha, 1973.

Dočkal, Miroslav: *Novinářské žánry. Část 2*, Praha, 1974.

Hrabák, Josef: *Poetika*, Praha, 1973.

Končelík, Jakub, Večeřa Pavel, Orság Petr: *Dějiny českých médií 20. století*, Praha, 2010.

Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (eds): *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*, Praha, 2010.

Osvaldová, Barbora, Halada, Jan (et al.): *Praktická encyklopedie žurnalistiky*, Praha, 2002.

Vičar, Jan: *Hudební kritika a popularizace hudby*, Praha, 1997.

Prameny

Mladá fronta Dnes rok 2000

Mladá fronta Dnes rok 2001

Mladá fronta Dnes rok 2002

Moravskoslezský den rok 2000

Moravskoslezský den rok 2001

Moravskoslezský deník rok 2001

Moravskoslezský deník rok 2002

Právo rok 2000

Právo rok 2001

Právo rok 2002

Internetové zdroje

Artificiální populární hudba nebo nonartificiální hudba vážná? [online]. [citováno 2013-03-02]. Dostupné z WWW: <<http://blisty.cz/art/36485.html>>.

Festival Bezručova Opava. [online]. [citováno 2013-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.opava-city.cz/bezrucovaopava/>>.

Festival Janáčkův Máj. [online]. [citováno 2013-03-31]. Dostupné z WWW: <<http://www.janackuvmaj.cz/cs/o-festivalu>>.

Historie rudého práva. [online]. [citováno 2013-02-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.ksm.cz/historie/pred-90-lety-bylo-zalozeno-rude-pravo.html>>.

Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. [online]. [citováno 2013-04-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kviff.com/cz/o-festivalu/predstaveni-festivalu/>>.

Produkty a služby deníku Mladá fronta Dnes. [online]. [citováno 2013-02-27]. Dostupné z WWW: < http://www.mafra.cz/cs/?y=mafra_all%5Ccs_produkty-a-sluzby_mlada-fronta-dnes.htm>.

Syndikát novinářů. [online]. [citováno 2013-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://syndikat-novinaru.cz/>>.

Vydavatelství MAFRA. [online]. [citováno 2013-03-01]. Dostupné z WWW: <http://www.mafra.cz/cs/?y=mafra_all\cs_o-spolecnosti_portret_spolecnosti.htm&menu>.

Vydavatelství Vltava-Labe-Press. [online]. [citováno 2013-03-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.vlp.cz/o-vlp/o-firme.html>>.

Zaměření deníku Právo. [online]. [citováno 2013-02-27]. Dostupné z WWW:
<<http://www.pravo.cz/predplatne-menu.php?pr=denik#4>>.

Seznam grafů

Graf č. 1: Deník Právo - druhy umění	33
Graf č. 2: Deník Právo - oblasti / lokality / města / regiony	35
Graf č. 3: Deník Právo - novinářské žánry	36
Graf č. 4: Mladá fronta Dnes - druhy umění.....	40
Graf č. 5: Mladá fronta Dnes - oblasti / lokality / města / regiony	42
Graf č. 6: Mladá fronta Dnes - novinářské žánry	43
Graf č. 7: Moravskoslezský den (deník) - druhy umění	47
Graf č. 8: Moravskoslezský den (deník) - oblasti / lokality / města / regiony.....	49
Graf č. 9: Moravskoslezský den (deník) - novinářské žánry	50
Graf č. 10: Celkové vyhodnocení počtu článků.....	53
Graf č. 11: Celkové vyhodnocení autorů článků	54
Graf č. 12: Celkové vyhodnocení druhů umění	55
Graf č. 13: Celkové vyhodnocení oblastí / lokalit / měst / regionů	56
Graf č. 14: Celkové vyhodnocení novinářských žánrů.....	57

Seznam příloh

Příloha č. 1	73
Příloha č. 2	74
Příloha č. 3	75
Příloha č. 4	76
Příloha č. 6	78
Příloha č. 7	79
Příloha č. 8	80
Příloha č. 9	83

Anotace

Příjmení a jméno autora: Starečková Petra

Katedra a fakulta: Katedra muzikologie, Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc

Název práce: Obraz kultury v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2002

Vedoucí práce: PhDr. Eva Vičarová, Ph.D.

Počet stran: 84

Počet znaků: 122 747

Počet příloh: 9

Počet titulů použité literatury: 9

Klíčová slova: kultura, noviny, článek, žánr, umění, Právo, Mladá fronta Dnes, Moravskoslezský den, Moravskoslezský deník, Moravskoslezský kraj

Charakteristika práce: Bakalářská práce je zaměřena na kulturu v tiskovinách Moravskoslezského kraje v letech 2000–2002. Mapuje historii zvolených novin, jejich charakteristiku, strukturu, a zařazuje je do vymezené doby. Zaměřena je zejména na kulturní rubriku. Práce nabízí jednotlivé analýzy kulturních článků vybraných tiskovin, poté je vzájemně srovnává, vyhodnocuje a dochází k určitým závěrům.

Příloha č. 1

Ukázka tabulky, deník Právo, leden, rok 2000

Deník	Datum	Strana	Autor	Název článku	Zaměření článku	Oblast	Typ článku	Poznámka
Právo	3.	10	Josef Talaš	Haviřov slavil s padesátkou kytar	Hudba populární	Haviřov	Komentovaná zpráva	Foto
	6.	13	ca	Šumný Nový Jičín lze vidět už při dnešní předpremiéře	Výtvarné umění	Nový Jičín	Anonce - komentovaná zpráva	
			Táňa Artušenková	Osmdesát umělců na výstavě 630 cm2 Mail-Art Ostrava 99	Výtvarné umění	Ostrava	Komentovaná zpráva	Foto
	7.	15	Táňa Artušenková	Sochař Otmar Oliva vyzdobil pro papeže kapli ve Vatikánu	Výtvarné umění	Ostrava	Referát	Foto
	8.	11	Táňa Artušenková	Člověk potřebuje přírodu i pro rozvoj duše	Výtvarné umění	Ostrava	Rozhovor	
	11.	9	ta	Zemřel sochař Antonín Ivanský	Výtvarné umění	Ostrava	Nekrolog	
	12.	14	Táňa Artušenková	Snažím se, aby divák zapomněl na starosti	Divadlo	Ostrava	Rozhovor	Foto
			ta	Koncert osobností	Hudba populární	Dolní Benešov	Anonce - komentovaná zpráva	
			ta	Chleboun vystavuje v centru Chagall	Výtvarné umění	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	
			ta	Vyhlášena nová soutěž Werichovců	Umění obecně	Ostrava	Komentovaná zpráva	
			fi	Africká tajemství v nemocnici	Výtvarné umění	Ostrava	Komentovaná zpráva	
	14.	9	Táňa Artušenková	Sdružení Bludný kámen v Domě umění provozuje i kostel sv. Václava v Opavě	Výtvarné umění	Opava	Komentovaná zpráva	
			ta	V Těšíně uvedou Okno	Divadlo	Český Těšín	Anonce - komentovaná zpráva	Foto
	18.	14	Jiří P. Kříž	Sedmero Luceren září naší malosti	Divadlo	Opava	Recenze	Foto
			Anna Bortlíčková	Výstava Infotherma již posedmé	Výtvarné umění	Frýdlant n. Ostravicí	Komentovaná zpráva	
			čtk	Panenky a hračky na výstavě	Výtvarné umění	Valašské Meziříčí	Komentovaná zpráva	
			čtk	Ostravský Crystal Olšerovi	Literatura	Ostrava	Zpráva	
	19.	11	Táňa Artušenková	Činohra NDM připravila inscenaci bulvární komedie Klíčovou dírkou	Divadlo	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	Foto
			ta	Houslový recitál Ivana Ženatého	Hudba vážná	Opava	Komentovaná zpráva	
			ta	V Bludném kameni zazní romské a maďarské písně	Hudba populární	Opava	Anonce - komentovaná zpráva	
			ta	Ostrava uvidí světovou premiéru Cieslarova filmu Pramen života	Film	Ostrava	Referát	
	21.	17	Táňa Artušenková	Malíř Moucha představil své dílo	Výtvarné umění	Ostrava	Komentovaná zpráva	Foto
	26.	11	Táňa Artušenková	Evropské umění ze svých sbírek představuje galerie v Domě umění	Výtvarné umění	Ostrava	Referát	Foto
			Jiří P. Kříž	Kdo ví, jestli pravda již neumřela	Hudba vážná	Ostrava	Recenze	
			Táňa Artušenková	Opavská činohra uvede Claudelovu hru Kniha o Kryštofu Kolumbovi	Divadlo	Opava	Anonce - komentovaná zpráva	
			ca	Zemřel Vojtěch Kabeláč	Divadlo	Ostrava	Nekrolog	
			ta	Zazní díla mistrů barokní hudby	Hudba vážná	Opava	Anonce - zpráva	

Příloha č. 2

Ukázka tabulky, Mladá fronta Dnes, leden, rok 2000

Noviny	Datum	Strana	Autor	Název článku	Zaměření článku	Oblast	Typ článku	Poznámka
MF Dnes	3.	4		Katedrála nabídne koncert Vánoční dozpěvy	Hudba vážná	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	
			jam	Konceptuální výtvarník Libor Jaroš předvede výstavu Rezivění	Výtvarné umění	Šumperk	Komentovaná zpráva	
			Marek Dvořáček	Šéf přehlídky Blues Alive Vladimír Rybička: Přemýšlíme o festivalové radosti	Hudba populární	Šumperk	Rozhovor	
			Martin Jiroušek	Česká televize chystá změny a nové pořady	Film		Komentovaná zpráva	Foto
			jam	Soubor zahájil rok Prodanou nevěstou	Hudba vážná	Ostrava	Komentovaná zpráva	Foto
		6		Kultura dnes	Umění obecně		Jiné	Foto
	4.	4	Tereza Gavlíková	Geometrie je hledáním prostoru	Výtvarné umění	Ostrava	Recenze	
			Jiří Macháček	Letošní Febiofest bude patřit k největším	Film	Ostrava	Komentovaná zpráva	
			jam	Divadlo uspořádalo benefici pro scénografa Ivana Hudláka	Divadlo	Ostrava	Komentovaná zpráva	Foto
			pog	Na co se nejvíce chodí do kina na severní Moravě a Slezsku	Film		Jiné	
			Pavel Stojar	Výtvarnice Pavla Nekužová vzdává hold své rodině	Výtvarné umění	Rožnov p. Radhoštěm	Referát	Foto
			mao	Almanach připomíná události z historie národního divadla	Divadlo	Ostrava	Referát	
			Petr Čekota	Přehlídka Projekt 100 nabídne divákům opět sérii vzácných filmových snímků	Film		Referát	
		6		Kultura dnes	Umění obecně		Jiné	Foto
	5.	4	jam	Filharmonie s dirigentem Armingem otevře nový rok Devátou Beethovena	Hudba vážná	Ostrava	Komentovaná zpráva	Foto
			Jiří Macháček	Sbor a sólisté nahráli mši Césara Francka	Hudba vážná	Ostrava	Referát	Foto
			ik	Promítač Antonín Heldes vzpomínal v kině na filmovou plovárnu	Film	Havířov	Referát	
			jam	Fiducia uvede Sadovského	Výtvarné umění	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	
		6		Kultura dnes	Umění obecně		Jiné	Foto
	6.	4	Jiří Macháček	Zóna tentokrát nabídne choreografii Exil od světově proslulého Alegada	Tanec	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	Foto
			Jiří Macháček	Klub Hudební bazar rok 2000 otevře nultým ročníkem nového festivalu Jazz tří králů	Hudba populární	Ostrava	Referát	Foto
			Dana Drcmánková	Výroba štípaných holubic se u Vráželů dědí	Výtvarné umění	Nový Hrozenkov	Referát	
			Jiří Juránek	Deska Rumpálu nabízí popík kořeněný rockem	Hudba populární		Recenze	
				Které hudební nahrávky jsou v prodejnách nejvíce žádané	Hudba populární	Br, FM, Jes, Op, Ov	Jiné	
			Bohumila Rumanová	Supraphon připravil projekt	Hudba populární	Jeseník	Zpráva	Foto
		6		Kultura dnes	Umění obecně		Jiné	Foto

Příloha č. 3

Ukázka tabulky, Moravskoslezský den, leden, rok 2000

Noviny	Datum	Strana	Autor	Název článku	Zaměření článku	Oblast	Typ článku	Poznámka
Den	3. - po	12	Mořková, Bielez	Politika je komedie plná omylů s názvem Život	Umění obecně		Rozhovor	Foto, dlouhé
				Známí na Silvestra pracovali i "tvrďe" odpočívali	Umění obecně	Praha	Komentovaná zpráva	
			Milan Lička	Nejlepší české filmy uplynulého roku: Hřebejkovy Pelíšky a Gedeonův Návrat idiota	Film		Recenze	
			Robert Rohál	Helena Vondráčková trávila Silvestra víceméně pracovně	Hudba populární		Komentovaná zpráva	
				Knihparáda	Literatura		Jiné	
		14		Kulturní servis	Umění obecně		Jiné	
	4. - út	12	Eva Adamová	Fotografování je vášně - pokud fotím, tak žiju	Výtvarné umění	Ostrava	Rozhovor	Foto
			ava	Vánoční dozpěvy	Hudba vážná	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	Tip dne
			ava	Samorosty v hotelu	Výtvarné umění	Řeka	Anonce - komentovaná zpráva	
			ava	Další hravá výstava	Výtvarné umění	Havířov	Anonce - komentovaná zpráva	
			Simona Polcarová	Písničky i dialogy z komedie Ať žijí duchové se vracejí na CD	Hudba populární		Referát	
			Tereza Davidová	Nová scéna Těšínského divadla - prostory bývalé kotelny	Divadlo	Český Těšín	Recenze	Foto
				Nové knihy	Literatura		Jiné	
				Filmový žebříček	Film		Jiné	
		14		Kulturní servis	Umění obecně		Jiné	
	5. - st	12	Šárka Motalová, ČTK	Magdalena Kožená trávila Vánoce v Paříži	Hudba vážná	Brno	Rozhovor	Foto
			ava	Cesta za Orfeem	Film		Anonce - komentovaná zpráva	
			ava	Ekogalerie v Magně	Výtvarné umění	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	Tip dne
			ava	Concertino Praga	Hudba vážná	Praha	Komentovaná zpráva	
			čtk	Náhodné setkání	Film		Komentovaná zpráva	
			Tomáš Pavlica	Kniha o generálu Karlu Janouškovi čerpá z řady neznámých pramenů a tajných dokumentů	Literatura		Recenze	
			Aleš Honus	Britská kapela Tindersticks předvádí temný alternativní šanson	Hudba populární		Recenze	
			Věra Čulíková	Ve Slezském divadle hráli o středověkém rytíři Modrovousovi	Divadlo	Opava	Recenze	Foto
			ava	Novinky v galeriích	Výtvarné umění	Ostrava	Anonce - komentovaná zpráva	
				Filmový žebříček	Film		Jiné	
		14		Kulturní servis	Umění obecně		Jiné	

SPORT extra
Jágr uzavřel
rok 1999
supervýkonem
str. 18

PRÁVO

INFO
MĚTE ČAS
PRIME SPOJENÍ
S METEOROLOGEM
POČASÍ
KAMŽITÁ PŘEDPOKED
0609.124.119
KAŽDÝ DEN V 19.00 HODIN

POČASÍ
KAŽDÝ DEN V 19.00 HODIN
0609.124.119
KAŽDÝ DEN V 19.00 HODIN

ONDELI 3. ledna 2000

Regionální zpravodajství

Nový rok odstartoval bez problémů
str. 10

NEZÁVISLÉ NOVINY

Ročník 10 | číslo 1

6,50 Kč

Styl

Co všechno
prozdí
dámská kabelka
str. 12

Píseňská

chřipka zasáhla
už celé Čechy
i Moravu
str. 2

Zítřka Fit servis

Proč se
dětům začaly
tolik kazit zuby

Jelcin naposledy překvapil a předal moc Putinovi

sovětský šéf Kremlu hned svým prvním výnosem udělil prezidentovi a celé jeho rodině doživotní imunitu

ROSKVA (ČTK, Bratislava, Slovensko) - Hlavní jednání mezinárodního summitu vládců státního parlamentu a politik v prvním pokusném zasedání v Bratislavě projednávají otázku spolupráce na území předsednictva, na kterém předsedá slovenské prezidentce Vladochovi Polakovi.

Výsledky jsou (Tab. 3) na rozdíl od předchozích let (1996 a 1997) v roce 2000 značně horší. Největší podíl ztrát byl způsoben ztrátami na měnách, zejména na americkém dolaru. V roce 2000 se ztráty na měnách zvýšily oproti roku 1999 o 100 %, což je však vzhledem k průměrně malé výši v roce 2000. To bylo pro banku velice důležité. Vzhledem k tomu, že výnosy z poskytnutí úvěrů a jiných finančních služeb byly v roce 2000 nižší než v roce 1999, ztráty na měnách představovaly zejména v roce 2000 velkou část ztrát banky. Ztráty na měnách byly v roce 2000 100 %, což je pro banku velmi špatný výsledek.

si Petru, buni si in samantinta sa
 de la Dumnezeu. Cuvintele
 ale lui Petru, predicatorul, sunt
 de la Dumnezeu si sunt de la
 Dumnezeu. Dumnezeu este cel
 care a dat si lui Petru puterea
 de a vorbi in numele lui Dumnezeu.
 Dumnezeu este cel care a dat
 si lui Petru puterea de a vorbi
 in numele lui Dumnezeu.

844799

Havel novoročním projevem pět rozladil většinu politiků

[illegible]

Kennedy prize winner John S. Edwards, a CBS News Kansas journalist, is among those who share a common goal: to put the world's best news coverage on the Internet. Edwards, who has worked for the Associated Press, the New York Times, and the Washington Post, is one of the few journalists who have made the transition from print to the Web. He is now a senior editor at the New York Times, where he oversees the online news coverage. Edwards is also a frequent speaker at conferences and seminars on the future of journalism. He believes that the Internet will revolutionize the way we consume news, and he is committed to ensuring that the highest quality journalism is available to all.

Black. Zircon (left) and zirconium (right)

Bonus per il tuo prossimo acquisto!

[illegible]

Počítačo

výšok se

nekonal

Počítačový šok se nekonal

Všetní zpráva

Dependent flows, however, present no difficulty, merely a decision as to what is added to the system as a whole.

[illegible]

Bujarý Silvestr v Praze byl bez tragédií

Miraculous Sales And Top Prices

After the sales ended, 2001's prices probably were higher than for a similar sale, says Jeffrey Peltz, a senior analyst at PricewaterhouseCoopers, a Philadelphia-based consulting firm. "The market is still very strong," he says, "and the market is still very strong."

Jeffrey Peltz, a senior analyst at PricewaterhouseCoopers, a Philadelphia-based consulting firm, says the market is still very strong.

[illegible][illegible]

This procedure is put on
 the 1944, 1945, 1946, 1947,
 1948, 1949, 1950, 1951, 1952,
 1953, 1954, 1955, 1956, 1957,
 1958, 1959, 1960, 1961, 1962,
 1963, 1964, 1965, 1966, 1967,
 1968, 1969, 1970, 1971, 1972,
 1973, 1974, 1975, 1976, 1977,
 1978, 1979, 1980, 1981, 1982,
 1983, 1984, 1985, 1986, 1987,
 1988, 1989, 1990, 1991, 1992,
 1993, 1994, 1995, 1996, 1997,
 1998, 1999, 2000, 2001, 2002,
 2003, 2004, 2005, 2006, 2007,
 2008, 2009, 2010, 2011, 2012,
 2013, 2014, 2015, 2016, 2017,
 2018, 2019, 2020, 2021, 2022,
 2023, 2024, 2025, 2026, 2027,
 2028, 2029, 2030, 2031, 2032,
 2033, 2034, 2035, 2036, 2037,
 2038, 2039, 2040, 2041, 2042,
 2043, 2044, 2045, 2046, 2047,
 2048, 2049, 2050, 2051, 2052,
 2053, 2054, 2055, 2056, 2057,
 2058, 2059, 2060, 2061, 2062,
 2063, 2064, 2065, 2066, 2067,
 2068, 2069, 2070, 2071, 2072,
 2073, 2074, 2075, 2076, 2077,
 2078, 2079, 2080, 2081, 2082,
 2083, 2084, 2085, 2086, 2087,
 2088, 2089, 2090, 2091, 2092,
 2093, 2094, 2095, 2096, 2097,
 2098, 2099, 2100, 2101, 2102,
 2103, 2104, 2105, 2106, 2107,
 2108, 2109, 2110, 2111, 2112,
 2113, 2114, 2115, 2116, 2117,
 2118, 2119, 2120, 2121, 2122,
 2123, 2124, 2125, 2126, 2127,
 2128, 2129, 2130, 2131, 2132,
 2133, 2134, 2135, 2136, 2137,
 2138, 2139, 2140, 2141, 2142,
 2143, 2144, 2145, 2146, 2147,
 2148, 2149, 2150, 2151, 2152,
 2153, 2154, 2155, 2156, 2157,
 2158, 2159, 2160, 2161, 2162,
 2163, 2164, 2165, 2166, 2167,
 2168, 2169, 2170, 2171, 2172,
 2173, 2174, 2175, 2176, 2177,
 2178, 2179, 2180, 2181, 2182,
 2183, 2184, 2185, 2186, 2187,
 2188, 2189, 2190, 2191, 2192,
 2193, 2194, 2195, 2196, 2197,
 2198, 2199, 2200, 2201, 2202,
 2203, 2204, 2205, 2206, 2207,
 2208, 2209, 2210, 2211, 2212,
 2213, 2214, 2215, 2216, 2217,
 2218, 2219, 2220, 2221, 2222,
 2223, 2224, 2225, 2226, 2227,
 2228, 2229, 2230, 2231, 2232,
 2233, 2234, 2235, 2236, 2237,
 2238, 2239, 2240, 2241, 2242,
 2243, 2244, 2245, 2246, 2247,
 2248, 2249, 2250, 2251, 2252,
 2253, 2254, 2255, 2256, 2257,
 2258, 2259, 2260, 2261, 2262,
 2263, 2264, 2265, 2266, 2267,
 2268, 2269, 2270, 2271, 2272,
 2273, 2274, 2275, 2276, 2277,
 2278, 2279, 2280, 2281, 2282,
 2283, 2284, 2285, 2286, 2287,
 2288, 2289, 2290, 2291, 2292,
 2293, 2294, 2295, 2296, 2297,
 2298, 2299, 2300, 2301, 2302,
 2303, 2304, 2305, 2306, 2307,
 2308, 2309, 2310, 2311, 2312,
 2313, 2314, 2315, 2316, 2317,
 2318, 2319, 2320, 2321, 2322,
 2323, 2324, 2325, 2326, 2327,
 2328, 2329, 2330, 2331, 2332,
 2333, 2334, 2335, 2336, 2337,
 2338, 2339, 2340, 2341, 2342,
 2343, 2344, 2345, 2346, 2347,
 2348, 2349, 2350, 2351, 2352,
 2353, 2354, 2355, 2356, 2357,
 2358, 2359, 2360, 2361, 2362,
 2363, 2364, 2365, 2366, 2367,
 2368, 2369, 2370, 2371, 2372,
 2373, 2374, 2375, 2376, 2377,
 2378, 2379, 2380, 2381, 2382,
 2383, 2384, 2385, 2386, 2387,
 2388, 2389, 2390, 2391, 2392,
 2393, 2394, 2395, 2396, 2397,
 2398, 2399, 2400, 2401, 2402,
 2403, 2404, 2405, 2406, 2407,
 2408, 2409, 2410, 2411, 2412,
 2413, 2414, 2415, 2416, 2417,
 2418, 2419, 2420, 2421, 2422,
 2423, 2424, 2425, 2426, 2427,
 2428, 2429, 2430, 2431, 2432,
 2433, 2434, 2435, 2436, 2437,
 2438, 2439, 2440, 2441, 2442,
 2443, 2444, 2445, 2446, 2447,
 2448, 2449, 2450, 2451, 2452,
 2453, 2454, 2455, 2456, 2457,
 2458, 2459, 2460, 2461, 2462,
 2463, 2464, 2465, 2466, 2467,
 2468, 2469, 2470, 2471, 2472,
 2473, 2474, 2475, 2476, 2477,
 2478, 2479, 2480, 2481, 2482,
 2483, 2484, 2485, 2486, 2487,
 2488, 2489, 2490, 2491, 2492,
 2493, 2494, 2495, 2496, 2497,
 2498, 2499, 2500, 2501, 2502,
 2503, 2504, 2505, 2506, 2507,
 2508, 2509, 2510, 2511, 2512,
 2513, 2514, 2515, 2516, 2517,
 2518, 2519, 2520, 2521, 2522,
 2523, 2524, 2525, 2526, 2527,
 2528, 2529, 2530, 2531, 2532,
 2533, 2534, 2535, 2536, 2537,
 2538, 2539, 2540, 2541, 2542,
 2543, 2

Drama rukojmích v airbusu po týdně šťastně skončilo

[illegible][illegible]

NOVÝ VELVYSLANEC ČLR V PRAZE LI ČCHANG-CHE ŘEKL PRAVU

Mao dal Čínanům svobodu a Teng se zasadil, aby zbohatli

David Jaman

■ Lektur: nur Bücher – geteilte
 & dromen – jede literarische Kon-
 zentration wird in der dromen. In
 dromen wird die dromen.

■ **Deakin** long at railway, so we symbolically protest (tickle) tickle tickle at - **Deakin** Qing?

■ Chetko lidovú republiku ostavila bez vlády. Vnesh

1.1.2000 19-20

Zprávy z vašeho okolí v příloze

MORAVA
a Slezsko

• Jaký byl významný rok pro ekonomiku v regionu? Přelom nejdelejšího ekonomického období roku 1999.

VLADĚ FRONTA

DNES

PF 3000

Kenvelo

Vždy s krok napřed...

REVENI MORAVA A SLEZSKO

PONDĚLÍ 3. LEDNA 2000

ROČNÍ KČ: včedoplatek 3 Kč, Kč

Z DOMOVA str. 6

Požár školky odřízl lidé ve Fijátě-Milské od tělesného spojení

2000

Příloha

SPORT

Co letos čeká sportovní fanoušky

Svět slavil bujaře, ez větších ztrát

... a to i v Česku. Svět byl v úvodu nového tisíciletí v náladě oslavy. V mnoha městech probíhaly slavnosti, lidé se bavili, pili a tančili. V Praze se konala masivní akce, která byla viditelná z celého města. Lidé se bavili na náměstích, v parku a v ulicích. V mnoha městech probíhaly slavnosti, lidé se bavili, pili a tančili. V Praze se konala masivní akce, která byla viditelná z celého města. Lidé se bavili na náměstích, v parku a v ulicích.

STASTNÝ NOVÝ ROK

POZOR: SÁČKA - BÍLÁ NA FIDELIA

Rusko čeká nová éra, Jelcin odešel

... a to i v Česku. Svět byl v úvodu nového tisíciletí v náladě oslavy. V mnoha městech probíhaly slavnosti, lidé se bavili, pili a tančili. V Praze se konala masivní akce, která byla viditelná z celého města. Lidé se bavili na náměstích, v parku a v ulicích.

Přichází čas na sny o třetím tisíciletí

... a to i v Česku. Svět byl v úvodu nového tisíciletí v náladě oslavy. V mnoha městech probíhaly slavnosti, lidé se bavili, pili a tančili. V Praze se konala masivní akce, která byla viditelná z celého města. Lidé se bavili na náměstích, v parku a v ulicích.

události

Počítačový brouk
Y2K známé neudělá

Drama unesedlo
letadla skončila

POČASÍ • ráno: oblačno, na severovýchodě zataženo • odpoledne: počasí jasno, mírný mrazy, -1 až -3 °C • noc: -1 až -5 °C • blo: 2

11.1.2000 1-50

láječný den
McDonald's

kupon na
sta. B

... a ještě jiné
poskytnout

moravskoslezský

den

TESTATELSKÁ PÁLENKA
POHORKILKY, STA.
zpracování vašeho hlasu
OKAMŽITĚ PO TEL. DOKONČ

0655/410 107

ondřej 8. leden 2000 • 17 Kč • číslo 1

NOVINY PRO SEVERNÍ MORAVU A SLEZSKO redakce 0696 18 44 46 předplatné 0696 18 09 88

úv. 6,50 Kč + prozatím 4,50 Kč

DNEŠ

-4/0

ZITRA

-2/1

POZITÍ

-3/1

První dítě regionu je z Frýdku-Miřtuku

REGION str. 3

Dnešní svět se Havlovi nelíbí

NÁZORY A DISKUSE str. 5

Brankář Cagaš odchází do bundesligy

SPORT str. 10

Jelcin to vzdal a předal jaderný kufřík Putinovi

KREML - Ruský prezident Vladimir Putin přijal jaderný kufřík od svého předchůdce Borise Jelcina. Jelcin se rozhodl, že kufřík předá Putinovi, aby ten mohl rozhodnout o jeho osudu. Jelcin se rozhodl, že kufřík předá Putinovi, aby ten mohl rozhodnout o jeho osudu. Jelcin se rozhodl, že kufřík předá Putinovi, aby ten mohl rozhodnout o jeho osudu.

Boris Jelcin předal jaderný kufřík Putinovi. V pozadí: Vladimir Putin a jeho manželka. Foto: ČTK/AP

Nové časové dělení

PRÁHA - Ústavní soud rozhodl, že 14. ledna, na který byl plánován referendum o ústavní změně, se koná. Ústavní soud rozhodl, že 14. ledna, na který byl plánován referendum o ústavní změně, se koná.

Zájem o místo v ČT

PRÁHA - Česká televize bude v roce 2000 hledat nové tváře. Česká televize bude v roce 2000 hledat nové tváře.

Změny na Vězeňské

PRÁHA - Vězeňská služba bude v roce 2000 reorganizována. Vězeňská služba bude v roce 2000 reorganizována.

Zemělský metropolita

PRÁHA - Vězeňská služba bude v roce 2000 reorganizována. Vězeňská služba bude v roce 2000 reorganizována.

Indie vyměníla vězně za rukojmí

KOLKATAHAR - Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince. Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince.

INDIAHAR - Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince. Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince.

INDIAHAR - Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince. Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince.

INDIAHAR - Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince. Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince.

INDIAHAR - Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince. Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince.

INDIAHAR - Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince. Všechny rukojmí uplynuly 24. prosince.

Vstupu 2000 byl klidný, po... měly žádné potíže

Ohňostroj před ostravskou radnicí sklidil nadšení
Hlas, že ohňostroj před radnicí sklidil nadšení. Hlas, že ohňostroj před radnicí sklidil nadšení.

Ohňostroj před ostravskou radnicí sklidil nadšení
Hlas, že ohňostroj před radnicí sklidil nadšení. Hlas, že ohňostroj před radnicí sklidil nadšení.

Ohňostroj před ostravskou radnicí sklidil nadšení
Hlas, že ohňostroj před radnicí sklidil nadšení. Hlas, že ohňostroj před radnicí sklidil nadšení.

Ve Štramberku shořela vzácná dřevěnice

ŠTRAMBERK - Vánoční večer v Štramberku byl klidný. Vánoční večer v Štramberku byl klidný.

ŠTRAMBERK - Vánoční večer v Štramberku byl klidný. Vánoční večer v Štramberku byl klidný.

Prezident Havel přijede do lázní

KARLOVA STEJNKA - Prezident Havel přijede do lázní. Prezident Havel přijede do lázní.

KARLOVA STEJNKA - Prezident Havel přijede do lázní. Prezident Havel přijede do lázní.

den ke dni

Na nuly si zvykneme
Vánoční večer v Štramberku byl klidný. Vánoční večer v Štramberku byl klidný.

Na nuly si zvykneme
Vánoční večer v Štramberku byl klidný. Vánoční večer v Štramberku byl klidný.

Na nuly si zvykneme
Vánoční večer v Štramberku byl klidný. Vánoční večer v Štramberku byl klidný.

Na nuly si zvykneme
Vánoční večer v Štramberku byl klidný. Vánoční večer v Štramberku byl klidný.

Příloha č. 8

Rozhovor s novinářem Josefem Gabzdylem

Byl redaktorem Moravskoslezského dne, později postupně sloučeného Deníku, novojičínského Regionu, Práva i Mladé fronty Dnes. V současné době zastává pozici redaktora internetového serveru www.idnes.cz. Novinář Josef Gabzdyl říká, že v letech 2000 až 2002 se v regionálním tisku o kultuře psalo rozmanitěji, než je tomu nyní.

Kde jste na konci devadesátých let působil a jaká byla tehdy situace v informování o událostech v kultuře na severní Moravě a ve Slezsku?

Byl jsem redaktorem Moravskoslezského dne, a to zejména z oblasti Novojičínska. Mou prioritou bylo sice zpravodajství, ale úkolem bylo i pravidelné psaní příspěvků z kultury, takže, myslím, mohu srovnávat. Přímým konkurentem Dne byla zpočátku Svoboda, takže jsme si zprávy i z kultury hlídali a snažili se přinést něco, co Svoboda nikoliv. A jistě to podobně fungovalo naopak. Také Mladá Fronta Dnes byla v oblasti kultury významným médiem, protože psala o regionální kultuře takřka každodenně. Velmi silné byly v té době i okresní týdeníky, které nesly název Regiony, jejichž redaktoři referovali i o kulturních akcích, které krajská média opomíjela.

Jak moc se změnila situace po přeměně Moravskoslezského dne na Moravskoslezský deník v říjnu roku 2001?

Byla to velká změna. Tehdy začala doba razantních úspor a vybudování až trochu monopolního regionálního periodika. Ze dvou deníků a jedné okresní týdeníky se stal jeden deník se vkládanými týdeníky. Odešla, či byla propuštěna řada novinářů. Celé zpravodajství, kulturu nevyjímaje, se ale stalo uniformovanější. Bylo méně stránek, méně prostoru, informací o kultuře postupně ubylo. Vše bylo méně rozmanité. V případě týdeníků to nemělo takový vliv, ale v krajském měřítku bezpochyby.

Jak se liší současné informování o kultuře s tehdejšími?

Bohužel, se nepříznivě projevují úspory vydavatelů. Zlaté časy novin devadesátých let skončily. Vydavatelé šetří, inzerce ubývá a právě kultura je první na

ráně. Když se rozhoduje o odebrání dalších stránek, případně převedení redaktorů ze zaměstnanců na externisty, jsou to právě v prvním sledu novináři, zabývající se kulturou. Zpravodajství a sport jsou z pohledu manažerů a vedoucích pracovníků důležitější, kultura se musí uskromnit. Například v Mladé frontě Dnes zmizely stránky věnující se kultuře, články se vmísily do zpravodajství a je jich tak logicky méně.

Ale zase na druhou stranu se objevil stále více využívaný internet. Ten ještě v letech 2000 až 2002 zdaleka nebyl tak rozšířený.

Jistě. Internet přináší takřka neomezený prostor. Toho využívají zejména kulturní instituce, jejichž informace jsou veřejnosti mnohem dostupnější. Už to nejsou jen brožury a plakáty, mohou potencionálního diváka rychle a levně oslovit. A to i malé kulturní organizace, jednotliví pořadatelé, prostě kdokoliv. Jenže role médií je i v tomto nezastupitelná. Čtenář se na internetu v záplavě různých informací nemusí dobře orientovat a stejně si obvykle zvykne jen na několik zdrojů. Vydavatelé ale internet často vnímají jako nutné zlo, protože mu na bezplatných webech zatím příliš zisků nepřináší.

Zároveň se však objevují další okresní tiskoviny, například v poslední době 5+2. Rovněž radnice více investují do informování o dění v jejich městech, tedy i kultuře.

Také před dvanácti lety vycházela řada okresních periodik, která však pod silicím ekonomickým tlakem zanikala. A mnoho současných regionálních projektů nemá příliš dlouhého trvání. Příkladem může být Sedmička, z níž se stal bulvární týdeník. Týdeníky 5+2 majitele Andreje Babiše určitě vydrží do série voleb v příštím roce. Co bude potom, to je velmi nejisté. A pakliže něco platí radnice, tak až na výjimky bývá obsah zpravodajů, případně místního televizního vysílání, poplatný vedení úřadů. Takže je určitě dobře, když se ve zpravodaji objeví obšírná informace například o vítězství místního pěveckého sboru na festivalu, ale už se tam jistě neobjeví případná kritika toho, že se soubor potýká se stále nižší finanční podporou města. Kdežto v regionálním tisku může vyjít obojí.

Jak tedy vzpomínáte na zprávy o dění v kultuře v letech 2000 až 2002?

Jako na období, které se už asi nebude opakovat. Noviny prožily po společenských změnách po roce 1989 ohromný rozvoj. K tradiční Svobodě přibyl už na začátku roku 1990 Moravskoslezský den. Objevili se noví novináři, kteří měli nové nápady a chuť do práce, vydavatelé se nebáli riskovat. Krásné časy i pro kulturní novinářinu. Jenže pak se začalo hledět více na peníze a zvažovalo se, co se ještě vyplatí a co nemá smysl. Právě na přelomu století se situace začala pomalu, ale nezvratně měnit.

Příloha č. 9

Rozhovor s novinářem Pavlem Karbanem

Byl redaktorem Regionů, poté Moravskoslezského deníku, dnes zastává pozici vedoucího ostravské redakce deníku Právo. Pavel Karban v rozhovoru uvedl, že všechny uvedené výsledky se daly předpokládat, souhlasí se skutečností a z 95 % odpovídají i nynějším vydáním všech třech titulů.

Zřejmě není nijak překvapivé, že největší počet kulturních článků byl nalezen v Moravskoslezském dni (deníku)?

Moravskoslezský deník je jasný, každý den měl, ale i dnes má minimálně stranu kultury. Mladá fronta Dnes mívala také alespoň půlstranu nebo se zprávy rozpouštěly v klasickém zpravodajství. Deník Právo obsahoval kulturu zpravidla pouze jeden den v týdnu a sem tam se objevil kulturní článek ve zpravodajství. Deník Právo je zaměřen zejména na zpravodajství a politiku.

Nejčastěji publikovaným druhem umění byla jednoznačně hudba.

Že se nejčastěji psalo o hudbě, mě také vůbec nepřekvapuje. Často se píše o koncertech, ať už vážnějších nebo moderních. Myslím, že je to tak i nyní. Festivaly a jednorázové koncerty jsou stále mapovány. Dle mého názoru, je to tím, že je relativně nejvíce hudebních akcí, a také proto, že hudební akce se nejčastěji fotí, jsou na fotografie lepší a zajímavější než například divadelní hra. Dále se, co mohu já říci, nejčastěji píše o divadlech a výstavách.

Největší počet článků se týkal města Ostravy, to se jistě také dalo očekávat.

Samozřejmě. Ostrava je centrum kultury v kraji. Ovšem, nejen kultury, ale také sportu a všech ostatních oblastí. Jelikož je to město krajské, je logické, že se zde soustřeďuje největší množství institucí, o kterých se píše. V oblasti kultury je to dáno také tím, že se zde nachází profesionální divadelní soubor, profesionální orchestr a další.

Jaký je podle vás nejčastěji používaný žurnalistický žánr u kulturních událostí?

Jednoznačně nejběžněji používaný útvar při popisování kulturních událostí je komentovaná zpráva. Dalo by se říct, že novináři ji píšou už automaticky. Naopak, jako nejméně používaný žánr bych uvedl asi recenzi.

Jak celkově hodnotíte mnou dosažené výsledky?

V podstatě mne v ničem nepřekvapily. Vše, co jste zjistila, odpovídá skutečnosti, a řekl bych, že tak z devadesáti pěti procent souhlasí také s nynějšími vydáními všech tří titulů.